

311382

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14
సంపుటము ౧౪

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 22-వ తేది గురువారము
శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర ఆషాఢమాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

No 96
సంచిక ౯౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోహముగలుగను.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెగుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బీతో సహా సీసా 1-కిర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కిర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

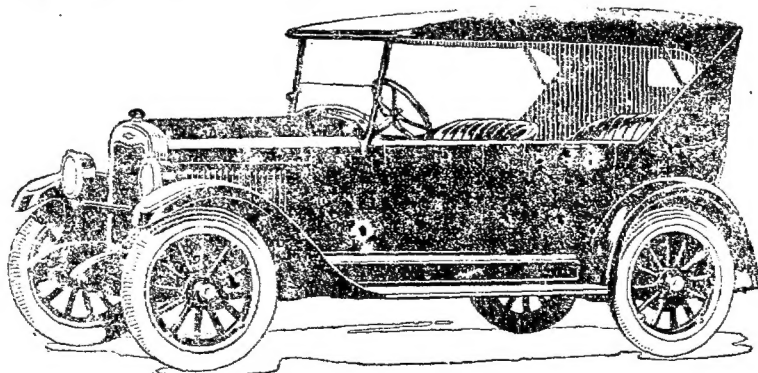
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టిపీథి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

for Economical Transportation

తక్కువ ధర

ఒకసారి చివ్రలెట్టు కమర్షియల్ ట్రాన్సుపోర్టేషనునందు పెట్టుబడిపెట్టిన వివరీతమైనట్టియు, తలచనట్టి మరహ్మత్తు ఖర్చు లుండవు!
మితప్రయానకు తక్కువ వ్యయమునకు ఎప్పుడు సుప్రసిద్ధమైనది.
ప్రస్తుతపు చివ్రలెట్టు ట్రక్కులు వారి స్వంతదారులకు ఇంకను ఎక్కువ లాభమును గలిగించును.

ధర
రూ 2400

ధర
రూ 2400

శ్రీక్షణమే పనిని ప్రారంభించవచ్చును. పూర్తి చివ్రలెట్టుభాగములు, అది చులకనగా పనిచేయుట మొదలగు లాభములను అలక్ష్యము చేయకుడు.
చివ్రలెట్టుతో ఎక్కడనైనను ఎంత అవసరము గలిగినను తక్షణమే పనిని ప్రారంభించవచ్చును.
మీకు సహాయముచేయుటకై చివ్రలెట్టు స్టేషను ఎప్పుడును మీకు సమీపముననే నున్నది.
భాగములన్నియు ఎప్పుడును సిద్ధముగా నుండును, త్వరితముగాను ఆమోఘముగాను, మర్యాదతోను పనిని మియిప్పమైనప్పుడు ప్రారంభించవచ్చును.

దక్షిణ ఇండియాకు ఫోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—

సింపున్ ఆండు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

మదరాసు,

ఉదకమండలము.

బెంగాలు నాగపూరు రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటెడ్ బిజినెస్)

నోటీసు

ఈదిగువ తెలుపబడిన సామానులు ఖరీదాలో, కంపెనీవారి అవరణమునందుండు, జనరల్ ప్రోగ్రెస్ ఖరీదాపూనులోనున్న మెసర్స్ బిల్లిమోరియా బ్రదర్స్, రైల్వే అక్షనరులచే 7-8-1926 తేదీ ఉదయం 8 గా-30 నిమిషములకు బహిరంగ వలము ప్రారంభించబడి, విక్రయించబడును.

అమ్మకపు షరతులు కావలసినవారు, ఖరీదాపూనులోనున్న మెసర్స్ బిల్లిమోరియా బ్రదర్స్ అక్షనరులకు వ్రాసిన బడయగలరు.

స్వల్ప వివరములు,

రమారమిగాగల పరిమాణము.

(1) ఇత్తడి బోరింగు నెం	1	వ రకము.	బి/1/1	తరగతికి చేరినది	4½	టన్నులు.
(2) "	2	"	బి/1/2	"	14	"
(3) "	3	"	బి/1/3	"	31	"
(4) "	4	"	బి/1/4	"	36	"
(5) రాగి బోరింగులు అంతయు చేరినది	సి/1/1	"	"	"	30	"
(6) నిషేధించబడిన ఇత్తడి బాయిలరు గొట్టములు	బి/6	"	"	"	30	"
(7) తుత్తినాగము తునకలు అన్నియు కలిసినవి ఇజక్	2	"	"	"	1	"
(8) ఇత్తడి కడ్డీలు (కర్మాగారమునందు తయారు చేయబడినవి)					13½	టన్నులు
(9) రాగి "	"	"	"	"	2	"
(10) ఇత్తడి బోరింగు స్పెషల్ (అన్నియు చేరినవి)					27½	"

Dated, 13th July 1925.

BY ORDER OF THE AGENT

S. LUKIS,

CONTROLLER OF STORES.

బ్రిటిష్ సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమ్మోనియా ఫెడరేషన్ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండు దేశములో స్థాపించబడినది)

ఏజెంట్లు:- షావాలెస్ అండ్ కంపెనీ, మదరాసు.

వ్యవసాయదారులకు

ఈ అత్యుత్తమమైన ఎరువును దయచేసి కొంచె మువయోగించి చూడుడు. ఈ ఎరువును వాడినవారికి అద్భుతముగా ఫలములలో ఫలితము కనపించియున్నది. ఆచారవ్యవహారములకు విరుద్ధమైన యెట్టి పదార్థము గాని యిందు చేరియుండలేదు. వరిపంటలు, చెఱుకు, ధాన్యము వగైరా అన్ని పంటలకు దీనిని వుపయోగింపవచ్చును. ఇతర వివరములకు సహాయమున వ్యవసాయశాఖాధికారులకు (Agricultural Demonstrator) గాని, క్రింద కనుపరిచిన ఇండో-ఆగ్రి లిమిటెడ్ డిపోలలో మా ప్రతినిధులకు గాని వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

డిపో	విలాసము	ప్రతినిధి
తెనాలి	ఆర్. బి. పోడ్డర్.	శి. హెచ్. వి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం.
నెల్లూరు	శి. లక్ష్మీనరసింహం.	శి. పట్టాభిరామయ్య.
కడప	126, బదర్ ఖాన్ మసీదువీధి	యం. సర్వజ్ఞరావు.
హంస్వేటు	హాస్పిల్ కో-ఆపరేటివ్ ప్రెడింగ్ యూనియన్, లిమిటెడ్.	డి. వీరాసామి నాయుడు.
సామల్ కోట	నెం 36, గోలిగారి వీధి
అనకాపల్లి

ఇండో-ఆగ్రి లిమిటెడ్ (Indo-Agri Ltd) డిపోలలో రొక్క అమ్మకపు ధర 80 పౌనుల బస్తా 1-కి రూ 8-8-0.

SULPHATE OF AMMONIA

నూతనమైన శైలి! సవినయస్కీ! క్రొత్తకల్పనలు!

చక్కని సులభశైలితో మతాభిమానులకును సారస్వతాభిమానులకునుగూడ నింపైన కావ్యము.

శ్రీ మతోద్ధారకుడు (బసవేశ్వరచరిత్ర)

విలయవారు కృతికర్త: విద్యాజ్ జి. బోగి సోమయాజి బి. ఏ. ఎల్. టి హైస్కూలు, ఆదోని, అనిగాని శ్రీ మేనేజరు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆఫీసునకుగాని వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. మేల 0-12-0. పెద్ద ఆర్డరులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రుగారికి విందు

నాభా మహారాజు సన్మానము (ఒక విలేఖరి)

మున్సూరి, జూలై 21:- నాభా మహారాజుగారు నిన్న సాయంత్రము మున్సూరి రింకు థియేటరునందు పండిత మోతీలాలు నెహ్రుగారికి విందుపంపిరి. ఆసందర్భమున సుప్రసిద్ధులగు భారతీయ, ఐరోపీయ మహాశయలు స్త్రీపురుషు లనేకులు వచ్చి వర్ణవివక్షత లేకుండ వారగించిరి.

మహారాజుగారు స్వప్రముగ నుపన్యసించుచు పండిత్తీ చేసిన దేశసేవను గొనియాడి తనకు గలిగిన పరివేషనను దెల్పి దానిమూలముగ పండిత్తీకి అనుకొనినంత గౌరవము జేయజాల నందుకు విచారమును దెల్పిరి. అంతట మహారాజుగారు పండిత్తీకి ఒక చిన్న పెండ్లిపాండానును, పల్లెరమును పారితోషికముగ నొసంగెను. ఆ పల్లెరముపై "బహిష్కర్తులు అత్యంత గౌరవవిహ్నులుగ నొసంగు త్యేగా ముత్రచిహ్నము." అని చెక్కించబడెను.

పండిత్తీ అంతట తిగిసప్రత్యుత్తర మొసంగుచు మహారాజు గారికి గల్గిన కష్టముల సాహధుతి దెల్పిరి. ప్రజాసేవకుడగుటచే తాను రాజుకును, కాపునానినిగూడ సమానముగ నేవజేసెద ననియు, సమయము వచ్చినపుడు ఉభయల అక్కరకును వచ్చె దననియు పండిత్తీ చెప్పెను. రాత్రియగుటచే వెల్తురుజేసి అందఱి ఫోటోను దీసికొనిరి. అతిథులందరకును సాయంత్రము సినిమా జూపించిరి. ఈ విందు అత్యంత విజయముగ జరిగెను.

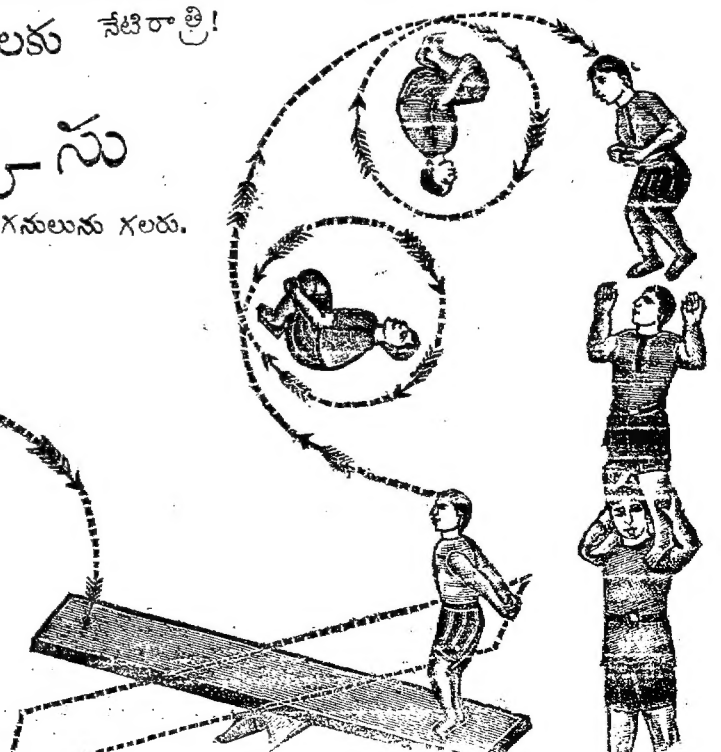
(తంతివార్త)

రాజప్రతినిధి ప్రసంగము

లిబరలులీగు కార్యదర్శి అభిప్రాయములు

అమృతవర, జూలయి 21:- లిబరలులీగు కార్యదర్శి యగు జి.ఆర్. నేటిగారు రాజప్రతినిధి షెయ్యుఫర్సుప్రసంగముపై పత్రికలకు వ్రాయుచు అందు దాపరికములేకుండ జేపబడెనని యు, రాజప్రతినిధిగారికి గల ప్రజాక్షేమాపత్తి వల్లడి యయ్యె ననియు దెలిపిరి. ఇట్టి మతికలహము నణచివేయవలెనన్న ప్రభుత్వమువారి వైఖరిని దూషించుచు అపవాదముల ప్రచురిం చుటవలన మరింత కష్టముగలుగుచుండెనని దెల్పిరి. 1924 నవంబరులో పంజాబు గర్నరు సర్ మాల్గుంపాయలీగారుపంజాబుకొనస నభయం దుపన్యసించుచు సాంఘికజీవిత విషయము లందును, స్థానిక వ్యవహారముల పరివాళించుటయందును, విద్యావిషయ ముల సమీక్షించుచుందును లా జస్టిసు విషయములగుర్చి మామూ లుగ చర్చించుటయందు గూడ మతకలహముల విషయ ముడు వచ్చుచుండెనని చెప్పినట్లు జ్ఞాపకముండగలదు. ఈ సమయ ముననే రాజప్రతినిధిగూడ ఉన్నకష్టమును సరిగా కనుగొనెను. రాజప్రతినిధి యభిప్రాయముల జూడ ప్రభుత్వము వాదో యుల్లరుల తుది ముట్టింప నా సత్తితో నున్నట్లు లగా న్నించును. కష్టకాలమున ప్రభుత్వమువారు జేసిన మంచి కార్య ములను గూడ విమర్శించుచు ఖండించుటవలన నెట్టి ప్రయోజన మును గలుగనేరదు. ప్రజానాయకులు అట్టివైఖరి నవలంబించుట వలన ద్వేషభావములు చల్లారుటకు మరు ఒక జాతికి మరియొక జాతిపై నాగ్రహము ప్రబలి ఉభయములను పోట్లాడెదరు. దేశము నందు అన్ని జిల్లాలలో నున్న ఇండియను ఆఫీసర్లను ఆనవసర ముగ విమర్శించుటవలన పరిపాలనా కార్యము మరింత దుర్బల మగును. అసగా ఇండియను ఆఫీసర్లను యిష్టము వచ్చినట్లు విమర్శించి దూషించుటవలన సర్వకులన్నియు భారతీయుల పర ము జేయవలెనని కోరుచు ఇండియను ఆఫీసరులు జేయుచున్న పనులను తీసికట్టుజేయు టగును. తరుచుగా సీమతకలహములు జరుగుటవలన మనము చేరవలెననుకొన్న ఆదర్శము సందేహస్పద మై స్వరాజ్యము స్వప్రమాత్రముగనున్నదని అందరకును దెలిసి నదే. రాజప్రతినిధి ప్రజలను యీపిచ్చలో బడకుండ లేవ వచ్చె నదిగ మతము పేర విజ్ఞప్తిజేసిరి. అంతకన్నయెక్కువ త్యక్తముగ నింకొక దానిపేర విజ్ఞప్తిజేయుట లేమియులేదనిరి. ఈ దేశములో మత మొక పిచ్చయైపోయెను. మనము హిందువుల మును మహమ్మదీయులమును ఒకరి మతాచారముల నింకొకరము గౌరవింపి పహింపజాలకున్నాము. రాజప్రతినిధి యెంతయో సహనమునకై విజ్ఞప్తిజేసినపు డది వృధాపోదని నమ్మవచ్చును. దేశముయొక్క శ్రేయమును గోరు దేశభక్తు లందరును మతద్వేష ముల బోగొట్టుటకు తమ దృష్టిని మరల్చి, విద్యేష దూషణముల ప్రసరింపజేయువారి మాటలను ప్రజలు వినుకుండ జేసెదరని గూడ నమ్మవచ్చును.

(ఆ. ప్రె.)

సి మ్మ లో జ రి గి న
వ్యవసాయమంత్రి ల సమావేశము
నర్ హబీబుల్లాగారు అధ్యక్షత వహించిరి

వితంతు కన్యావివాహము

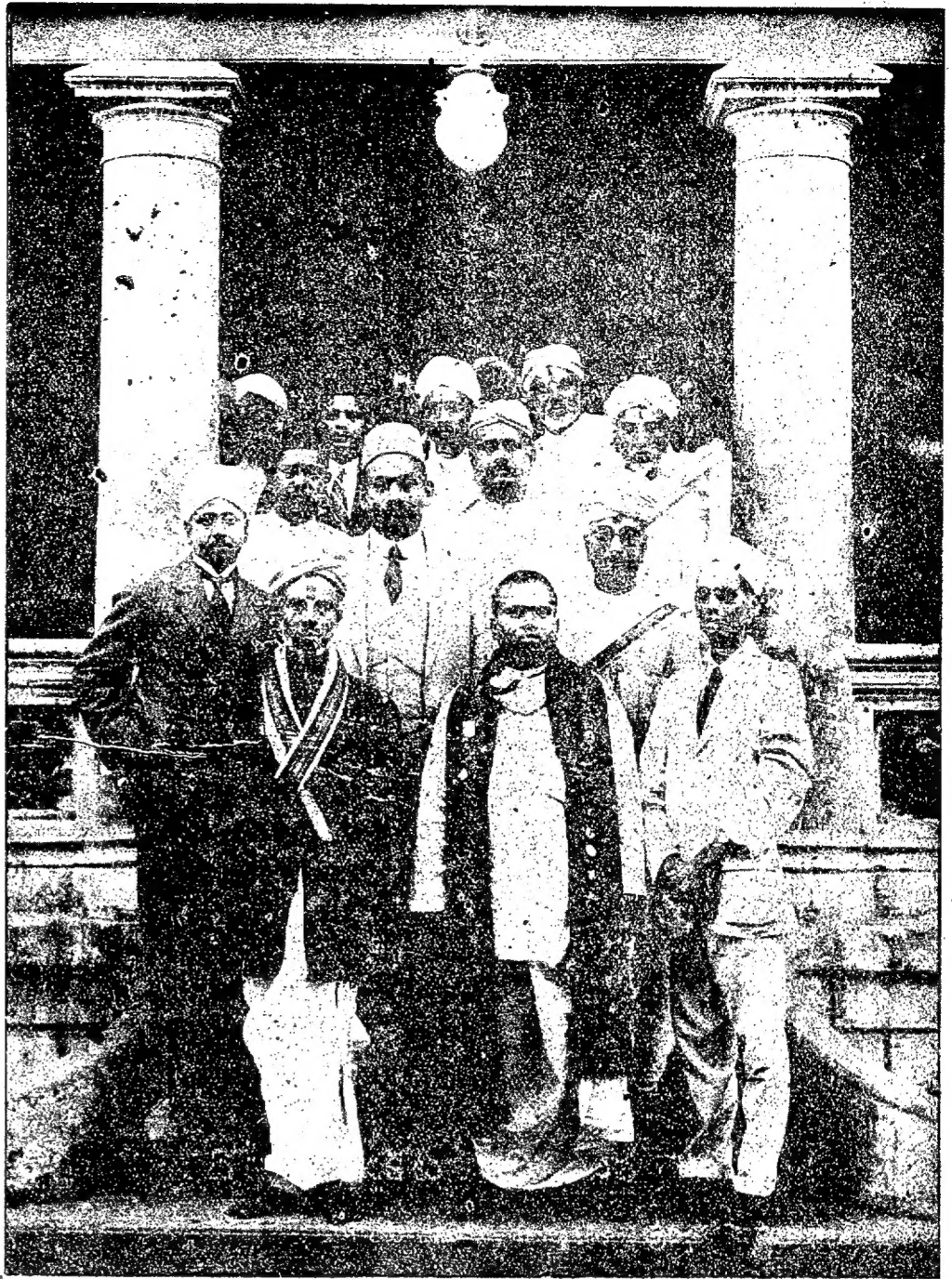
బందరు ఆర్యవైశ్య సంఘసంకర్షణ సంఘము వారు 1926 జూలై 4వ తేదీన ఏలూరులో జరిపినది. వరుడు శ్రీయుత గ్రంథి బసవేంద్రగుప్త. వధువు-శ్రీమతి అరవిందమ్మ.

కార్తిక తగవులాట

కూలీలమరణము-పోలీసువారి కాల్యము

బెంగళూరు, జూలై 21:-వగరపు మిల్లులవద్ద కూలీలు సు పో లీ సు వారు ను కొట్టు కొని రి. ని స్స రా త్రి సు మారు 2000 కూలీలు డబ్బీ యనలసినదని ధరణాచేసిరి. గుంపులు చెప్పినమాట విననందున అల్లరిగలుగునను భయముచే పోలీసువారిని రప్పించిరి. కొలదిగ కూలీలు మరణించిరి. (అ. ప్రె.)

4 గురు మరణించిరి. 14 గురుకు అపాయకరమగు గాయములు తగిలెను. 5 వేల మంది కూలీలు నూరుమంది పోలీసులను పోరాడుకొనిరి. పోలీసువారిని మిల్లు యజమానులు కూలీలు చెప్పినమాట వినకపోయినపుడు పిలిపించిరి. వారు కోరినది కూలీలకు యజమాను లీయలేదు. కూలీలకు కొంతకాలము క్రిందట ప్రత్యేక బోసనీయబడు నని వాగ్దానము చేయబడి ఆధికారుల మాన్యులనలన ఇంతవరకును ఈయలేదు. ఇంకను కొంతకాలము వాయిదా వేసిరి. బహుశః ఇది ఎగవేయుటకు నూచనగా భావించి కూలీలు గుంపులుగుంపులుగా చేరి రాళ్లు విసదుట ప్రారంభించిరి. పోలీసువారు వచ్చి తుపాకుల ప్రేల్చిరి. మృతినొందిన వారి కుటుంబములను రక్షించుటకు యజమానులంగీకరించిరి. పోలీసువారిలో చాలమందికి గాయములు తగిలెను. (అ. ప్రె.)

దోమా వెంకటస్వామి గుప్తగారు

పబ్లికేటి రాఘవయ్య శెట్టి ధర్మసంఘ యజమాన్యమున, చెన్నపురిలో అష్టావధానము జరిపిరి
నర్ పాత్రోగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

మొహరం పండుగ

కలకత్తాలో నితర్కత సంతటను శాంతముగ

జరుగుట

వాగ్పూరు, జూలై 21:-హిందువుల ఆమడైకొడక యుత్సవమును మొహరం చివరలోజాను యెట్టి ప్రమాదములే కుండ కాంతముగ జరిగెను. తాజాల ప్సానమును జూచుటకు హిందువులను మహమ్మదీయులను చాలమంది వచ్చిరి. ఉభయ మతములవారును తమ తమ ఉత్సవములను యథోచితముగ జరుపుకొనిరి.

లాహోరు

జూలై 21:-లాహోరులో మొహరం పండుగల కేమియు అల్లరి గాలేదు. ఇవట నధికారులు జాగ్రత్త పడి అల్లరి జరుగకుండ జూచిరి. దుత్ దుత్ ఉత్సవము చివరలోజాన జరుగునది విధులగుండ కాంతముగ నేడు జరిగెను. వెంట డెప్యూటీ కమీషనరు పోలీసు సూపరింటెండెంటుగారలు వచ్చిరి.

పూనా

జూలై 21:-పూనా కంట్స్ మ్యేటులో ప్రతి సంవత్సరము జరుగు మొహరం కాబత్-కి-రత్ ఉత్సవము క్రిందటి రాత్రి కాంతముగ జరిగెను. పోలీసువారు చాలా జాగ్రత్తపడిరి. ఉత్సవములను పాల్గొనుటకై చుట్టుప్రక్కలనుండియు జిల్లాల నుండి చాలమంది జనమువచ్చిరి. నడిబొరలు మొదట ప్రారంభమై చివరవరకు ఉత్సవము పోలీసువారు బయలుదేరిన పోటుకు వచ్చినప్పటి కర్ధరాత్రియయ్యెను. ఉత్సవ మీ ఉదయము 10 గంటల కారంభమై పట్టణముగుండబోయి సెలవైతెలువంతెన జడ్జకు వచ్చెను. ఇవటకుండి 50 టూటీయాలు సంగంవంతెన కట్టనద్దకువచ్చి ప్సానముల గావించిరి.

ఢిల్లీ

జూలై 21:-మొహరం టూటీయాలు యూరేగింపు క్రింద టిరాత్రి విధులగుండ దీసికొనిపోయిరి. అంతయు కాంతముగనే జరిగెను.

అధికారులు తగిన జాగ్రత్తపడికొనుటలో మొహరం చివరలోజా కాంతముగనే జరిగెను.

అహమ్మదాబాదు

జూలై 21:-ఇవట బాగా బలమైయేర్పాటుతో మొహరం బహు కాంతముగ వెల్లిపోయెను. (అ. ప్రె.)

జైనపాలిటానా వివాదము

అహమ్మదాబాదులో జైనసభ

అహమ్మదాబాదు, జూలై 21:-జైనపాలిటానా వివాదమున పశ్చిమభారతసంస్థానములందలి రాజప్రతినిధి యేడెంటు ఉత్తరువుల వలన గల్గిన పరిస్థితులగుర్చి చర్చింపుటకై 27 వ తేదీ మంగళవారము అహమ్మదాబాదులో అఖిలభారత శ్వేతాంబర జైనసంఘ మహాసభను జరుపుటకు యిచట జైనబాతి కంపెనీ వర్తకులను మేజ్ ఆనందజీ కళ్యాణజీగారు యేర్పాటు చేసిరి. భారతదేశ మంతటి నుండియు 5 వేలమంది జైనులు వచ్చెద రనుకొనుచున్నారు. అందులకు వసతి జేయబడుచున్నది. (అ. ప్రె.)

వర్న పాతము

సిన్హ, జూలై 21:-క్రిందటివార మంతయు వర్నము లెక్కువగకురియుచున్నది అతివృష్టి అనావృష్టి దోషములు ఎక్కువగ కనుపించుచున్నవి. మొత్తము వర్నము ఎక్కువగానే యున్నది. బెంగాలు రీహారులలో చాల ఎక్కువగ వర్నముకురిసి నది. దేశమధ్యభాగములందును దక్షిణదేశమందు చాలభాగము లందును వర్నము చాలకక్కువగనున్నది. (అ. ప్రె.)

గాంధీ సందర్శనము

అతడేల నింకను గౌరవింపబడుచున్నాడు?

అమెరికా దేశమును దివ్యజ్ఞానసమాజమునకు చేరిన వాడును (ధియాపజ్ఞు) అగు మాక్స్ వాల్డెలుగారు ప్రాసిన లేఖ అమెరికా ధియోసాఫీకు సొసైటీ వారి ప్రతికరము చేసి సెంజుకు ప్రకటించబడెను. గాంధీ వచోత్పన్నుడు ప్రజల మన్నన గోల్పోయిన నాయకుడని తలచుట చాల పొరబాటు. అతడు ప్రారంభించిన అసహాయోద్యమము విరమింపబడి నందున మోహనదాసు కరంచెందు గాంధీకి రాజకీయ నైతికాధ్యాత్మికములందు భారతదేశమున నిపుడెట్టి పలుకుబడియును లేదనుకొనుట మాధ్యము.

భారతదేశమునందలి పేరు నెల్ల వారు నిపుటికి నెల్లకడల సత్యధికభక్తితో స్ఫురించుచున్నందున తనపక్షమువారిచేతనే తిరస్కరింపబడినట్టియు తనవైరులచే పరాజితుడైనట్టియు తన మిత్రులచే పరిత్యజింపబడినట్టియు యీశ్వర కిప్పటికిని దేశము నందంత అధికముగ పలుకుబడి యందుట కేమి కారణమో తెలుసుకొనలే నని నేను తలచితిని. కాశ్మీరసానువులనుండి సింహళకాంతరములవరకును అరేబియా సముద్రమునుండి వంగఅఖాతమువరకు వెళ్ళు నెలలు సంచార మొనరించి చివరకు భారతీయుడగు నా మహానీయుడు-గాంధీ-నివసించుచుండిన అహమదాబాదు చేరితిని. అదియే నా యాత్రాస్థలము.

ఒకవిధముగా నది మహానీయుల కావాసస్థలముగా నుండగలది కాదు. కాశీనగరమువలె నది పవిత్రమును గాదు. వాణీనిలయుమును గాదు. బుద్ధదేవుడు విజ్ఞానమును బడసిన స్థానముగ గయాక్షేత్రమువలె దీనికట్టి మహిమయేదియును లేదు. అగ్రా నగరమునందువలె నిచట గొప్పగొప్ప సమాధులును మసీదులును ఏవియును లేవు. ప్రాచీన విఖ్యాతితో గూడినశిథిలము లేవియు నచట లేవు. అది నవీనమును అపరిమితమును నగు వాణిజ్యస్థానము గాని కాంతికిని ధ్యానమునకును తగిన ప్రకాంతస్థల మెంతమాత్రమును కాదు. భక్తులకును యోగులకును నది నివాస యోగ్యము కాదు. వేడిమి దోచుట చల్లచెరుగు నన్న పెరిట మున్నగువానితో గూడియున్నది. కాన మేము వడివడిగ నగరమును దాటి సబర్బులనది సతిక్రమించి కుడివంకకు మరలి మూడుమైళ్లు వెళ్ళగా అచట గాంధీ సత్యగ్రహారము కనబడెను.

స్వయాంపము

నదీతీరమునందు యిటులతో కట్టబడిన యాగృహము నందు మహాత్ముడు నివసించుచుండెను. ముమ్మల నాక్రమవాసులు మహాత్మునిచేతను గొనిపోవునది కతడు కేలమీద కాలిమీద కాలవేసికుని కూర్చుండి ప్రాతఃకాలపు రాట్టముపై నూలువడుచుండెను. మేము వెళ్ళగానే లేచినిలచి ఆర్యసాంప్రదాయానుగుణ్యముగా రెండుచేతులను జోడించి నమస్కరించెను. పిమ్మట పాశ్చాత్యపద్ధతిని కరస్పర్శ మొనరింతుటకు కుడిచేత్తి చాచెను. అతడు మోకాళ్ళవరకువచ్చు కటిసత్ప్రమును మాత్రమే ధరించియుండెను. 5 అడుగుల 8 1/2 అంగుళముల పొడుగుగలిగి చాల అద్భుతముగా నుండెను. 102 1/2 పాసుల బరువుండెను. ఇటులుండినను అతనియంద యున్నత గాంధీర్య సౌందర్యములు గోచరించినవి. తలపెద్దగన ఎత్తుగన నుండెను. అధికముగ మేధాశక్తిని వెల్లడించుచుండెను. అది సౌజన్యమును పట్టుదలను వెల్లడించెను. కాని మొరకునవమును వెల్లడింపలేదు. చెవులు చాల పెద్దవిగాను ప్రాముఖ్యముగాను నుండెను. చెవులమధ్య విశాల మధికముగా నుండెను. అందువలన నతడు చాల ఉత్సాహమును దీక్షను కలవాడని స్పష్టమైనది. దుర్బలులగువారి కీలక్షణములు సాధారణముగా నుండవు.

మక్కు పెద్దదిగాను వ్యాపించునదిగాను నుండెను. పెదవియొద్ద కొద్దిగ క్రుంగినది. నోరు పెద్దది. క్రిందపెదవి వంగియున్నది. పండ్లవద్ది వంపుకలదు. కములు పెద్దవిగను లేజోవంతములగు నుండెను. గడ్డయు చాలచిన్నది. తలవెండ్రుకలు దగ్గరగ కత్తిరింపబడెను. సగమునగము వెరసియుండెను. వదనము చివలముగ భూతదయను ప్రేమను వెల్లడించెను. పకల సల్లక్షణముల కాలచాలముగా నుండెను. అతడు మాకు నమస్కరించి కూర్చుండి మరల వడుక నారంభించెను. అతడటుల వడుకుచునే ఒక గంట సేపు మాతో సంభాషించెను. రాట్టను ధ్వరియును వెలుపల మామీసెట్టుపై పిట్టల ధ్వనియు మామాటలతో మేళవింపచుండెను.

“భారత దేశోద్ధరణమున అమెరికావారు సహాయము

చేయగలరని గాని చేసెదరని గాని మీకేమైన నాకే గలదా?” అని నే నడిగితిని.

“అమెరికా మున్నగు గొప్ప దేశముల మాత్యగమును సరిగా గ్రహించి సానుభూతిని చూపుటవలన మే మట్టి త్యాగము నొనరింతుటకు మాకు నైతికబలము లభింపగలదు” అని గాంధీ నడివెను.

అమెరికాకు సందేశము

“మీరు అమెరికావారికి నాద్వారా పంపవలసిన సందేశ మేదైన కలదా? అని నేనడిగితిని.

“భారతదేశ విషయములను బాగుగా గ్రహించుటకు నదియే నాసందేశము. అమెరికా వారు నిజస్థితిని గ్రహింపవలెను. వార్తాపత్రికలలో ప్రకటింపబడు వార్తలు సరియైనవికావు. దేశ విముక్తికిని సత్యమునకును పూనుకొనిన వారివలననే నిజమును గ్రహింపవలెను” అని గాంధీ యనెను.

“మీరు అమెరికా కెప్పుడైన రారా?” అని నే నడిగితిని.

“నాకును రావలె ననియే యున్నది. కాని యిప్పుడు రావలెదు. చాల పనిని ముగింపవలసి యున్నది. చాల సమస్యలను పరిష్కరింపవలసి యున్నది. ఈ ఆశ్రమమున గూడ చాలమంది దేశాధిపతులను సిద్ధపరుచుచున్నాము. ఇవట 200 మంది యున్నారు. వారిలో మోచ్చుమంది నియమబద్ధులే. వారు తమ దీవికములను దేశసేవ కర్పించినవారు. అట్టివారు చాల కొద్దిమందియే యుందురు” అని గాంధీ యనెను.

“వారసునింపవలసిన నియమము లేవి?” అని నే నడిగితిని.

వారు ధనమును కూడబెట్టి ధనికులు కాగూడదు. పేదరికమునందే యుండవలెను. బ్రహ్మచర్యవ్రతమును పూనవలెను. ఏప్రాణికిని హానిచేయగూడదు. విధేయతను కలిగియుండవలెను. వారు విర్లవిమత్తులను పాటించగూడదు. సకలమానవులను పంచములను గూడ సోదరులుగా చూచి ఆదరింపవలెను. వారు అస్పృశ్యులను పాటించగూడదు. విశ్వమానవసోదర భావమును అనుష్ఠాపమునందు పెట్టవలెను. ప్రతిదినమును కనీసము అరగంట యైన నూలు వడుకవలెను. ఈ ఆశ్రమమునందే నేయబడిన ముతకఖద్దరనే కట్టవలెను. వారికి జీతము లేదు. వారు దానములను స్వీకరింపరాదు. దేనిని ఆశింపరాదు. వారు దేశసేవను ప్రజాసేవను చేయుటకు నిరతులై యుండవలెను.

“ఏరేనా భావికాలమున భారతదేశోద్ధరణలు?” అని నే నడిగితిని.

“అది నేను చెప్పజాలను. కాని వారు భారతదేశసేవకులై యుందురు” అని గాంధీ నడివెను.

దివ్యజ్ఞానసమాజోద్యమముపై సానుభూతి లేదు

“త్వరలో విశ్వోపదేశమును అవతరించుననియు కృష్ణమూర్తి యను బ్రాహ్మణాయువకునియంద యాదావేళింపవలయు అనివినియుగాను చెప్పిన ప్రకటనను మీరు వింటిరా?” అని నేనడిగితిని.

“నేను వినియుంటిని. కాని నాకే దానియంద భిరుచి లేదు. ప్రపంచము నుద్ధరింతుటకు చాలసారు లవతారపురుషులనిర్భవింపియే యున్నారు. ఇకముందును అవిర్భవించెదరు గాని ఫలానావ్యక్తియందే అవతారపురుషు డాదావేళింపవలయు నిర్ధారణనుగూర్చి నేను జౌననియు కావనియు సాధారమరియు నిరాధారమరియు నేమియును చెప్పజాలను. దివ్యజ్ఞానసమాజోద్యమముపై నాకు సానుభూతిలేదు” అని గాంధీ చిరునగవుతో శిరఃకంఠ మొనరించుచు పలికెను.

“మీరు వెనుక దివ్యజ్ఞానసామాజికులుగా నుండలేవా?” అని నేనడిగితిని.

“దక్షిణాఫ్రికాలో దివ్యజ్ఞాన సమాజోద్యమమును వ్యాపింప చేయుటకు మేజరు పికాకుగారితో కలసివనిచేసితిని. నేనిప్పుటికిని తత్పూర్వము జరుగలేదు. కాని రహస్య పద్ధతులను నేనామోదింపజాలను. దివ్యజ్ఞానసమాజమున అంతర్గతమునందు గల రహస్యశిక్షణాభ్యాసాదులు ప్రజాసత్తాకాళిమానము గల నాకు రుచింపజాలవు. అంతయును బహిరంగముగానే జరుగవలెనని నా అభిప్రాయము. అన్నిజాతుల మనస్సులను సమానులుగా నుండవలెను గాని మోచ్చు తిన్న లండరాజును” అని నడివెను. ఈరీతిగా గాంధీ తనయాశ్రమమునందు కూర్చుండి కుడిచేతితో రాట్టను త్రి పన్నుచు, ఎడమచేతితో దారమును తీయుచు తలవంచి ఓర్పుతో కాంతిముగాను స్పష్టముగాను విజ్ఞానముతోను నిర్దుష్టముగ నాంగ్లభాషలో విస్పష్టవాక్కులతో నాతో మాటలాడుచున్నపుడు ప్రాచీన నవీన భారతజాతియంతయు నాతనియందే మూర్తి

భవించినటుల నాకు కనబడెను. భారతదేశమునందు గల ఆ సంబంధిత బహుప్రాచీనత, మహాశక్తి, చిరకాల దాస్యము, దుర్బల దారిద్ర్యము, అనంతైశ్వర్యము, తత్వజ్ఞానసంపద నిరుపమానమగు భగవద్భక్తి, అగమ్యగోచరముగ భిన్నత్వము, విపరీత విజ్ఞానము మున్నగువాని సన్నిటి నాతడు చెప్పకయే చెప్పినటుల నాకు తోచినది.

అచలనిశితపట్టునుండి నేను మరల భారతదేశపుసూర్య కాంతిలోనికి వచ్చి అమృత సరిత్రుకల నాప్రాచ్యదేశీయు నికనులవంక నింకొకసారి చూడగా త్యాగాగ్నిప్రకాశము నానిలో నాకు కనబడెను. గాంధీ నిపుటికిని సకలజనులు సత్కృతియుగా గౌరవింపబడుటకు గల కారణము శాశ్వ విసితమైనది అని వార్తలుగాయ ప్రాసెను.

బొంబాయి స్థానికసంఘముల సభ

23, 24 తేదీలలో స్థానికస్వపరిపాలనాయంత్రీ అధ్యక్షతక్రింద జరుగును

పూనా, జూలై 21:— బొంబాయి రాజధానిలోని స్థానిక సంఘముల యొక్కయు మ్యునిసిపాలిటీల యొక్కయు సభ స్థానికస్వపరిపాలనా యంత్రీ అధ్యక్షతక్రింద పూనాలో 23, 24 తేదీలందు జరుగును. గవర్నరుగారి సభను ప్రారంభము చేయించెదరు. ఈసభవారు 7 విషయములను గూర్చి చర్చింపవలసియున్నది. పోయర రెండు సంవత్సరములనుండి స్థానికసంఘములలో పరిపాలన పరిగానుండుటలేవని తరుచుగా రిపోర్టులు వచ్చుచుండుటచేత అట్టిలోపములను మాన్పుటకు గూర్చి విచారించుట ఒక విషయము స్థానికసంఘములకు ఎన్నుకొనబడిన అధ్యక్షులును ఉపాధ్యక్షులును ఇదివరకు మూడు సంవత్సరముల వరకుండవచ్చును. ఇప్పుడేదది ఒక్క సంవత్సరమునకు తగ్గించుటకు నూచనలు చేయబడినవి. మ్యునిసిపల్ సర్వీసుల కొరకై ఆఫీసరులకు శిక్ష నొసంగుటకును అందుకొరకై తగిన యోగ్యతాపత్రము లిచ్చుటకును నూచనలు చేయబడినవి. గ్రామ ప్రదేశములలో ఎట్టి నిర్బంధమును లేకుండ ఎరుమతి దిగుమతుపై టర్నికల్ టాక్సును విధించుటకు జిల్లాబోర్డు కనుజ్జు నీయవలసిన దని నూచింపబడినది. రాబడిలోను నూచనలుటాక్సులోను ఎక్సైజు లాండు రివిన్యూ విసేదముల పన్నులలోను కొంత భాగము స్థానికసంఘములకై ప్రత్యేకింపవలెను. మోటారు కారులపై దిగుమతి పన్ను చాలవరకు తగ్గించవలెను. ప్రావిన్సియలు టాక్సును విధించి దానివలన వచ్చు రాబడిని స్థానికాధికారులకు పంచియుచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారికి విలు కలగవలెను. ప్రభుత్వపు గ్రాంటులను వంటెలు మొనలను ప్రజోపయోగకరములగు పనులందు వినియోగించుటకు స్థానికసంఘములకు స్వాతంత్ర్యముండవలెను. స్థానిక స్వపరిపాలనా విషయమునను స్థానిక వ్యవహారములను చక్కగా పరిపాలించుకొనుట యందు గల లాభముల విషయమునను తమకు గల హక్కులను విధులను బాధ్యతలను గుర్తెరుంగవలసిన దని ప్రజలలో ప్రబోధమును కలిగించుటకై విద్యుత్సంఘముల సహకారముతో స్థానిక సంఘములు నిరంతరమైన కృషిని సలుపవలె నని ఒక తీర్మానము కోరుచుండెను. ప్రజల కి విషయమున ఎక్కువ ప్రబోధమును కలిగించుటకై ఉపన్యాసము లిప్పించు చుండవలెననియు కొరవ్రములను పంచిపెట్టించు చుండవలెననియు స్థానికస్వపరిపాలనా సంస్థ నొకదానిని స్థాపింపవలె ననియు సాంస్కృతిక నివేదికను నొకదానిని ప్రకటింపవలెననియు మరయుక తీర్మానము కిఫారము చేయుచుండెను.

మ్యునిసిపల్ పరిపాలనా వ్యవహారముల విషయమున మంత్రులారికి స్టేషనరీములకై స్థానికబోధనాకాని శిక్షణలు చేయవలెనని సభవారు కిఫారముచేసిరి. ఈ బోధ అమితప్రభుత్వమువారికిని ఇటు స్థానిక సంఘములకును మధ్యపర్తిగా నుండవలెను. (ఆ. ప్రె.)

కావలెను
అమితప్రభు భారతభూమి మధ్యకి కెలకి కెల్ల
100 లు మొత్తమున విశిష్టముగా మొదలైనది కావలెను.
చరభాషలు 80-9-1923 తేదీలోగా చేయవలెను.
రాజమండ్రి
తాలూకాబోర్డు
ఆఫీసు
15-7-1923
పి. గోవిందరావు,
అధ్యక్షుడు, రాజమండ్రి
తాలూకాబోర్డు.

కలకత్తా యందలి పీర్లపండుగ మహోత్సవము

హిందూ మహమ్మదీయుల కలహములు

ఐదుగురు చనిపోయిరి; పదిహేనుగురుకు

గాయములు తగిలెను

(అలహాబాద్ నవంబరు 21)

కలకత్తా, జూలై 21:—బుర్రాబజారు ప్రాంతమున నేటి ఉదయమున సంభవించిన కలహముచే పోలీసుదళము ఆయుధప్రయోగము గావించెను. ముగ్గురు చనిపోయిరి. పదిహేనుగురుకు గాయములు తగిలెను.

సంఘర్ష వివరములు

పీర్లపండుగ కడపటిదినము వచ్చెను. హిందూ మహమ్మదీయసంఘములనుగూర్చి గల వైరమును యభ్యుత్థాగ రాత్రి ప్రదర్శించబడునని నిశ్చయముతో ఐచ్చిన సమాహము ఉదయము వరకును గురిసిన రాత్రి వన పటాపంచలయ్యెను. పిఘులలో వరద పారుచుండెను. ఆకాశము నల్లని మబ్బులచే ఆస్పతమైయుండెను. గాలి మందముగ నుండి నిస్పృహ గలిగించుచుండెను. ఉభయసంఘములందలి రాజీలును పిఘులందు పోరాటములు ప్రారంభింపబడినవి. సంతమాండ్యముగ గాలి లేచు. ఇచ్చట ఒక ఉత్సవము. అక్కడ గూడిన మరియొక ప్రజాసమాహము నేటి ఉదయమున బయలుదేరిన కలహములకు గారణము. ఉత్తర కలకత్తా ప్రాంతమున జేర్జాగమందైనను చెంచు పక్షములలో నేడియైన సమావేశ మగుచున్నదని వార్తలుబయలుదేరినవి. తద్వల్ల రాత్రివర్షము గురియటకు ప్రారంభమగును. మరికొందరు దారినిబోవుబాటసారివైబడి కత్తితో పొడుచుటయో లేక లాటితో చావ బాటుయో జరుపుచుండిరి. నగరమున దే మారుమూలలో సంభవించిన సంఘర్షణవార్త అపాయరంగమునకు దవానలమువలె వ్యాపించుచుండెను. నగరమునందు జరుగు సంఘర్షణమునకు నగరమునకు దూరముననున్న బానపడములందు సామాన్యముగ ప్రతిఘటించుచుండెను. కలహము సంభవించిన పిఘులందు సాయుధములగు కారులు గన్పించెదమండెను. అల్లరిజరిగిన ప్రాంతములందు గాయములు దినవారలను కేర్చుకొనుబయలు ఆసుపత్రులు కడకకగ నుండెను. పోలీసు మోటారు లారీ లెంత మరుగుగ బనిజేయుచుండెనో అంతయును కొంత కచ్చికగ క్షతగాత్రుల ఆసు. వత్రిక వైద్యోపచారము నిమిత్తము గొనిపోవుచుండెను. నేటి మధ్యాహ్నమున ఉత్తర కలకత్తా పాడుపడినట్లు కన్పించెను. పిఘులందు పోవుట కొక్కరికైనను దైర్యము చాలదయ్యెను. బుర్రా బజారు మొదలు కాసిపురంవరకు గల ఐదుమైళ్ల దూరముందు సాఫలు కట్టిజేయబడెను. ఇదివరలో పూర్తిగా నిలిపి జేయబడిన ట్రాము సర్వీసు ఇప్పుడుకొంచెముగ జరుగుచున్నది.

కలహము మొదలు ప్రారంభమైన తావు

ఉదయము 11 గంటల యనంతరము బుర్రాబజారునందు కలహము ప్రారంభమయ్యెను. పీర్లపండుగ ఉత్సవము మెక్వాబజారు వీధినుండ సాగుచుండ, హరిసను రోడ్డునందు గొందరు మహమ్మదీయులను హిందువులు గొట్టిరణవార్త వ్యాపించెను. తక్షణమే ఉత్సవమందు గొందరు నెనుకకు దిగిరి. ఈ లోపున కాటనువీధిమొగను హిందువులు సమాహమైరి. ఇచ్చట హిందువులను మహమ్మదీయులను ఒక రైట్ నోకరు రాల్లవర్షమును గురిపెంచిరి. కాని పోలీసురాగనే మూక పటాపంచలయ్యెను. మహమ్మదీయులు దక్షిణముగ ముందుకు సాగిరి. చిట్టపురమునండి హరిసనురోడ్డు చేరువరికి ఎదుటినుండి హిందూ సమాహము వచ్చుటను వారు కనిపెట్టిరి. ఉభయ సమాహములకును కలహము ప్రారంభమయ్యెను. ఒక సమాహమువై నోక సమాహము రాల్లవర్షమును గురిపెంచెను. పరిస్థితులు భీతిని గలుగజేయుచుండుటచే పోలీసుదళము ఆయుధప్రయోగము గావించవలసివచ్చెను. గొల్లబాటివాడగు నోక హిందువులకు గత్తరయందు తుపాకిదెబ్బ దగిలెను. వైద్యకళాశాల ఆసుపత్రికి గొనిపోవుచుండ క్షతగాత్రుడు చనిపోయెను. తుపాకి దెబ్బలు తగిలిన మరియొక హిందువుడు తక్షణమే విగతజీవుడయ్యెను. పొడిచి చంపబడినది దెలుపబడిన ఒక మహమ్మదీయుని శవము మోహన్ నందుబద్ద దొరకెను. పినుగు కా

లకు పొడిచిచంపబడిన మహమ్మదీయుని మృతశరము గొంపోబడెను.

కత్తిపోటులచేతను, లాటి దెబ్బలవలనను, బాధపడుచు ఆస్పత్రుభిత్తులకు రోడ్డుమీద పడియున్న ఒకహిందువుడు మేయో ఆసుపత్రియందు చేర్చుకొనిన పిదప చనిపోయెను. గాయములు తగిలి ఆసుపత్రియందు చేర్చుకొనబడిన వారిలో కత్తిపోటు, లాటికట్టల దెబ్బలవలన ముగ్గురు మహమ్మదీయులు కలరు. ఒక్క బుర్రా బజారు నందు మాత్రమే అల్లరులు జరుగలేదు. పీర్ల ను నీటి పాలు జేసి ఆస్పరు సర్క్యులరు రోడ్డు గుండా యింటికి దిగివచ్చుచున్న మహమ్మదీయులు అదివరకే మానిక్ టోలా మొగయుందు సమావేశమై యున్న హిందువులవైబడిరి. కఠినపరిస్థితులగురించిన పోలీసు తిరిగి ఆయుధప్రయోగము గావించవలసివచ్చెను. ఒక మహమ్మదీయుడు తుపాకి దెబ్బలచే బాధపడుచున్నారనియు విచారణమైన తెలియుచున్నది. గ్రేవేధి అప్పురు సర్క్యులరు రోడ్డుల సంద్ధియందుగూడ అల్లరి జరిగెను. ఇతరచోట్లయందు జరిగిన అల్లరులకు దీక్షిని యేవిధమైన భేదమును లేనందున పోలీసువారు మరియొక్కసారి ఆయుధముల ప్రయోగింపక తప్పనయ్యెను.

పోలీసు అసిస్టాంటు కమిషనరు యింటిపై రాళ్లవాన గురిపించుట

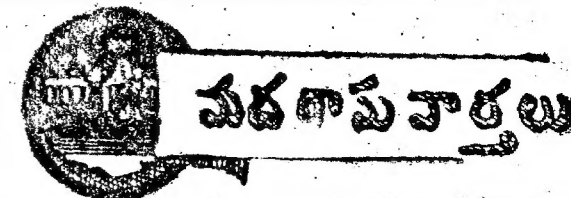
మహమ్మదీయుల ఉత్సవము క్యాంబజారునుండి మానిక్ టోలాయందుగల కేర్పాలాటెంతునకు బోవుచుండ పోలీసు అసిస్టాంటు కమిషనరు ఇల్లుప్రక్కనుండి ఉత్సవముబోయెను. పోలీసు అసిస్టాంటు కమిషనరు ఎస్. ఎస్. నేనుగారు, వెనుక అల్లరులందు నేకగారి యిల్లుపై మూక పెక్కుసార్లుపడెను. ఇప్పుడు ఉత్సవము నేకగారి యింటిపైగర్లకు రాగనే ఆయన యింటిపై రాళ్లవర్షము గురిపెనాగెను. మూకయొక్క ధోరణి ప్రమాదముగలుగజేయునని దోచుటచే పోలీసు ఆయుధముల ప్రయోగించెను. ఇద్దరు మహమ్మదీయుల కందువలన గాయములు తగిలెను. తక్షణమే గుంపు చెల్లించెదయ్యెను. కాని మూకలో నోకభాగము నేకగారి యింటి కెదురుగనున్న మోటారు గేరేజీపైబడి మోటారుబస్సునకు విస్తారము నష్టము గలిగించిరి. ఇంకా అపాయము వాటిల్లునని జడిసి ఎవరో నేకగారి యింటిప్రక్కనుండి గుండ్లులేని తోటలతో తుపాకుల ప్రేల్చి అల్లరి సమాహము పటాపంచలయ్యెను.

మెక్వబజారు వీధియందు అల్లరి

కాలేజీ వీధికి తూర్పునగల మెక్వబజారు వీధివెనుక జరిగిన అల్లరులందు ప్రసిద్ధపడెను. అవీధియందే నేటి ఉదయమున జరిగిన అల్లరియందు ఒక హిందువుడు బాటసారి చనిపోయెను. రాజబజారునకు ఉత్సవము రాజవీధులగుండ పోవుచుండ రిప్పకు నాటకశాలయెదుట ఉత్సవముపై రాళ్లు విసరబడెను. ఉత్సవముందు గలవారలు ప్రతికారము గావించిరి. ఉత్సవము తూర్పునకు సాగుచుండ ప్రక్కసందులోనుండి వచ్చుచున్న హిందువుని పొడువ పాపమాతడు పోటులవలన ఆసుపత్రికి గొనిపోవబడుచుండ చనిపోయెను. రాత్రి చాలనేపువరకును క్రొత్తకేసు లేమియు సంభవించినట్లు దెలియక పోయినను, ప్రజలు భయపడుచున్నారని నూచలు గన్పించెను. సాఫలు వర్తకము కట్టిపెట్టబడెను. పోలీసుదళముగాక సాయుధములతో మోటారుకారులు వీధులందు గన్పించెదమండెను. మొత్తము మీద బుట్టాబజారు సంభవమువలన ఒక దజనుమంది ఆరెక్కు జేయబడిరి. సాయంత్రము చాలనేపు అగుసరికి మొత్తముమీద ఐదుగురు చనిపోయినదియు, పదిహేనుమందికి గాయములు తగిలెననియు దెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

మదరాసుజిల్లా ఆంధ్ర కాంగ్రెసుకమిటీ

ఈ కమిటీవారి సాధారణసభ ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున 28 తేది సాయంత్రము 5 గంటలకు జరుగును. ఏమారులో జరుగు ఆంధ్ర మహాజనసభలకు అధ్యక్షులను పేర్కొనుట మున్నగు విషయములు చర్చింపబడును. డా. శివరామకృష్ణారావు, డా. రామకృష్ణయ్య, కార్యదర్శులు.

పాండురంగధావత్కథాప్రసంగసభ:

హిందూతియలాజికలుమూలలో, మింటువీధి, శేపుసాయం కాలము 5 గ. శ్రీ కల్యాణాచారిగారు "శ్రీఆంధ్రాకు ఆవతారవైభవము" కాలక్షేపము జరిపెదను.

మెలంపూరు వంగితసభ:

నాడుబిడి గోపాల నాయగరు బాలికాపాఠశాలయందు గానసభ జరుగును. చందె వైద్యనాథ భాగవతర— గాత్రము, గోవిందస్వామి పిల్లగారు— ఫీడేలు. దక్షిణామూర్తి పిల్ల—వృద్ధంగం, అదివారం సాయంత్రము 4-15 గంటలకు.

రాకప్రకటన:

హాజీ సర్ ఇన్స్పెక్టు సేరుగారు, వెల్లోడి ఐ. సి. ఎస్. డి. ఎ. డి. అచిసనుగారు, వి. కృష్ణమూర్తి అయ్యగారు నేడుదయము వచ్చిరి.

గా. సర్. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు ఉదక మండలమునకు పర్. బార్డి పాడిసనుగారు డా|| మాకు ఫెలుగారు సిమ్మకు నిన్న రాత్రి బోయిరి.

ఒంగోలు వద్ద ఇంజను చెడిపోవుటచే నేడుదయము కలకత్తా మెయిలు 8 గ. ఆలక్యముగ వచ్చెను.

చెనేలో 32 ఏండ్ల సారాస్త్రి (బాహ్యుని) మెడపై న గాయములు పడియుండ పోలీసువారు ఆస్పత్రిలో నేసిరి. కేసు విచారించుచున్నది.

చందెయి వైద్యనాథ భాగవతుల గాత్రపాట:

ట్రీప్లికేను సంగీతసభ వారి యాజమాన్యమున నిన్నటిదినము జరిగిన సంగీతసభలో చందెయి వైద్యనాథ భాగవతులకు తమసహజ గాత్ర మాధుర్యముచేతను మనోహరతైలచేతను పాండితీ ప్రకర్షచేతను ప్రేక్షకులను సంతసమున నింపిరి. కుశ్రసిద్ధులగు గోవింద స్వామి పిల్లగారు, ఫీడేలు వాద్యమునందు అసమాన నైపుణ్యము గనుపబడిరి. అలగనందిగారి వృద్ధంగమును, దక్షిణామూర్తి పిల్లగారి కంజీరవాద్యమును, సంగీతపాటకు మెరుగుపెట్టెను. వైద్యనాథ భాగవతుల కచ్చేరీయ చెన్నపురిలో మరికొన్ని జరుగునని ప్రచురింపబడెను.

మదరాసులో మొహరంపండుగ:

నిన్నటితో మొహరంపండుగ అతిశాంతముగ ముగిసినది మూరుబిధి మున్నడి బ్రాడ్వేపిఘులయందు చాలమంది హిందువులు మహమ్మదీయులు గుంపులుగాచేరి నేవముల దర్శింపుచుండిరి. మదరాసులో మొహరం చిత్రమేమన ప్రతివోట ఉత్సవమునందు నూటికి ఎనభై తొమ్మిదియెడలి తక్కువ కాకుండ హిందువులే అగుపడుదురు. మహమ్మదీయులు రంగుల దుస్తులతో నలంకరించుకొని తిరుగుదురు. హిందువులు రంగులు మసిపూసికొని నేవములుజేయుదురు. ఉత్తరదేశమువలె నిచ్చట యెట్టి తగవు లుండవు. పోలీసువారు జేసిన ఏర్పాటు లన్నియు సంతృప్తికరముగ నున్నది.

హిందూయువతి శరణాలయము:

వివీ పూర్ణతిలకమ్మగారు 1922 సం|| యీ సంస్థను స్థాపించిరి. దేవదాసి సంఘములోని బాలికలను సన్వార్ధమునకు మరల్చి వివాహితులుగ జేయుటకై యుద్దేశింపబడినది. సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారు అధ్యక్షులుగనున్న సంఘమువారి పరిపాలనక్రింద ఆశ్రమము కొనసాగుచున్నది. 1922 సం|| యీ ఆశ్రమమునందు ఒకరే యుండిరి. ఇప్పుడు పదిమంది గలరు. ఇప్పటికి 15 గురుబాలిక లందు శిక్షణబొందిరి. అందు 8 గరిక వారిశిల్పరద్రులు వివాహములు జేయనున్నారు. ఆరుగురు తిరిగి ఆశ్రమమునకువచ్చి చదువుకొనెదరు. ఈ ఆశ్రమము తిలకమ్మగారి సంఘసేవతత్పరతను వెల్లడిజేయుచున్నది. ఈ సంస్థకు చాలకుండుటచే కొన్ని పనులు నిలచిపోవుచున్నవని తెలియుచున్నది.

ఈ ఆశ్రమమునందు బుద్ధి మరగ్చుకొనిన దేవదాసి కులస్థులు పెద్దవారుకూడ శరణుకొమ్మటకు పిలుగనగుచున్నట్లు, గృహపరిశ్రమలను స్థాపించుటకును విరివిగ అందరు సహాయమును జేయుదురని నమ్ముచున్నాను. (ఒకరు)

హైకోర్టువార్తలు

విశ్వనాథదాసుగారి అప్పీలు

విచారణ ప్రారంభ మగుట

చెన్నై, 22 జూలై:—చెన్నైలోని విశ్వనాథదాసుగారు, ఇదివరకు ఫుల్ టైమ్ తొలకాబోర్డు అధ్యక్షుడును, అగు విశ్వనాథదాసుగారు, బరంపురము సెషన్స్ జడ్జి విధించిన కీర్తిపై గావించిన అప్పీలు ఈదినమున, హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి వారిను, న్యాయమూర్తి మాధవన్ నాయుడుగారి యెదుట విచారణకు వచ్చెను.

విశ్వనాథదాసుగారు ఫుల్ టైమ్ తొలకాబోర్డు అధ్యక్షులుగానున్నప్పుడు, బోర్డు సభలలో కొన్ని మొత్తములను తాత్కాలికముగ, యుద్ధకాలములో నపహరించిన నేర మారోపించబడినది. బరంపురము సెషన్స్ జడ్జి ఈ కేసును విచారించి ముద్రాయికి 5 నెలల కఠింశిక్షను, రు 5000 ల జరిమానాను విధించెను. ఈ తీర్పుపైన ముద్రాయి హైకోర్టునకు అప్పీలు చేసెను. ప్రాసిక్యూషన్ తరపున సి. ఆడమ్మగారు హాజరైరి. ఈ కేసును నడపుటకు సెషన్స్ జడ్జిలో పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగ నియమింపబడిన ఎ. వి. కుబ్జారావుగారు, ఆడమ్మగారికి సహాయ మొనర్చుచుండిరి. ముద్రాయి లరపున, బి. జగన్నాథదాసుగారి సహాయముతో న్యాయమూర్తి గ్రాంటుగారు హాజరైరి.

కేసు విచారణ ప్రారంభమగుటకు పూర్వము, న్యాయమూర్తి గ్రాంటుగారు తేది, రాబోవు కేసులను వచ్చి ఒక కేసు నందు సాక్ష్యమునకు వచ్చిన బరంపురము సెషన్స్ జడ్జి, హైకోర్టు రిజిస్ట్రారుద్వారా ముద్రాయిపై సమస్త బాధ్యతలను విధించి నుడివెరి. సెషన్స్ జడ్జి సమస్త ప్రకారము అతడి నాయత్వమున బయలుదేరవలసియుండును. ఈ కేసు చాల విక్రమించి, ముద్రాయి కొక్కనికే, ఈ కేసును గురించిన విషయములు బాగుగ తెలియును. అతని సహాయము లేనిది, కేసు వివరములు సేన సరిగ్గా గుర్తించలేదు. కనుక, ముద్రాయి సాక్ష్యమును సామర్యము దీని కొనవలసినదని యుద్ధపురస్కారము, ఈ కేసును విచారించి న్యాయమూర్తి పరిష్కరింప నాధ్యక్షుడును. అని గ్రాంటుగారు దలచగా, న్యాయమూర్తి ఆవిధముగనే బరంపురము సెషన్స్ జడ్జికి తెలియజేసిరి.

గ్రాంటుగారు వాదనను ప్రారంభించుచు ఈ కేసు చాలా కొవనియైనదని నుడివెరి. ఈ కేసులో ముద్రాయి, రు 2000 లను అపహరించినని ఆరోపించబడినది. ముద్రాయి యువకుడు. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయపట్టభద్రుడు. నిశ్చితముగ రాజకీయాభిప్రాయములు గలవాడు. వీనివలననే, సెషన్స్ జడ్జి దురభిప్రాయపడి, ఈ విధముగ తీర్పుచెప్పెను. ముద్రాయి ఫుల్ టైమ్ తొలకాబోర్డు అధ్యక్షుడు.

ఈ కేసు చాల క్లిష్టమైనది. సెషన్స్ జడ్జి కేసును సరిగ్గా నర్త మొనర్చుకొన జాలకపోయెను. వేర్వేరు కారణములచే ముద్రాయిపై దురభిప్రాయపడినది. అతని తీర్పు, పూర్తిగా నామాలపై ఆధారపడియున్నది. సాక్ష్యముల మేరకైయున్నది. సెషన్స్ జడ్జి, సాక్షుల సాక్ష్యమునందు ప్రాసిక్యూషన్ కనుకూలముగ భాగములనుమాత్రము స్వీకరించి, ముద్రాయి కనుకూలముగ విషయములను విశ్వసించినది నిరాకరించెను. నమ్మినయెడల సాక్షి చెప్పినదంతయు నమ్మవలెను. నమ్మినయెడల అంతయు నిరాకరింపవలెను. అంతయుకాని ఒకానొకసాక్షి చెప్పినదానిలో కొంత దీనిని మిగిలినద నమ్మనని ప్రోవ్ చేయరాదు.

1921 సం॥ న గౌరవముజ్జ్వలము, గొప్ప నీతికాంక్షులను కలిగించిన విషయము న్యాయమూర్తులకు తెలిసియే యుండును. ప్రభుత్వమువారి విషయము నంగీకరించి, పట్టాభిషేకములను చెరువులను క్రొవ్వించుటగాను రు 4000 లను ప్రత్యేకించి, ఫుల్ టైమ్ తొలకాబోర్డువారుగూడ మర రు 8000 లను ప్రత్యేకించిరి. ప్రభుత్వమువారి ఆధికనర్తము మార్చి నెలఖరచుగియును. అతేదిలోగా ఖర్చుపడవలెను. అటుల గాని డేల, మిగిలియున్న మొత్తమునకు కాలబోషము పట్టి తిరిగి రుద్దమువారికి చెందును.

1922 సం॥ మార్చి 15 తేదీన, ప్రావిన్షియల్ గ్రాంటునందు మిగిలియున్న మొత్తము రు 750 లను, తొలకాబోర్డువారి ప్రత్యేకించిన మొత్తములో నిలువయున్న రు 1885 లను గానుటకు ముద్రాయి రెండువిధముల వ్రాసెను. ఈ రెండు ప్రములనుగూడ, నీటివనరుల సేర్వరులకు ప్రత్యేకింపబడి థి లో ని కే. ఆ మొత్తములను యుంచిన యెడల ప్రభుత్వమువారికి కలిసిపోవును. అటు గనుడతేసి ఆ మొత్తము లుద్దేశించబడిన నీటివనరుల సేర్వరుగాను ముద్రాయి ఆ మొత్తముల దీనికొనెను.

న్యాయమూర్తి:— తొలకాబోర్డు వారి గ్రాంటు నకు గూడ కాలబోషము పట్టునా?

గ్రాంటుగారు:— తొలకాబోర్డువారి గ్రాంటు మిగిలియున్నయెడల దానిని వెచ్చించుటకు తిరిగి బోర్డువారి అనుమతి నందవలెను. ఈ మొత్తమును దీనికొనెను. కాస్త్రవిరుద్ధముగాని పనికొర కయినయెడల అది నేరముగాదు. కాస్త్రవిరుద్ధముగ పనులకొరకు మొత్తమును దీనికొనినప్పుడే అది నేరమునను.

రాజకీయకల్పన

ముద్రాయి కాస్త్రవిరుద్ధముగ పనులకొర కీ మొత్తమును వెచ్చించెనని ప్రాసిక్యూషన్ వారి ఆరోపించుచు కద్దరు కొని రాజకీయ ప్రచార మొనర్చుటగాను వారాయణ పాండ్యా అను వతని కీ మొత్తము నొసంగెనని ఆరోపించిరి. ఇచ్చటనే ఈ కేసునకు రాజకీయస్వభావము కల్పింపబడినది. ఇట్టి కల్పనకు గాని ఆరోపణకుగాని సాక్ష్య ముం దా వం త యైన నాథా ర ము లే దు. ముద్రాయి స్వరాజ్య పక్ష యుడని వారేతో యొక విషయగ నిరపరమకొనిరి. అతని రాజకీయాభిప్రాయములతో ఈ సంబంధమున కొద్దవారికెట్టి ప్రసక్తియు అవసరములేదు. కద్దరునకును రాజకీయములకును సంబంధము గలవనిగాని రాజకీయము ప్రచారమునకు కద్దరుకొక మార్గమునిగాని విచారణ యందెచ్చటను నిరూపింపబడలేదు. కద్దరు కొని విక్రయించి రాజకీయ ప్రచార మొనర్చుటకు వెచ్చించుటగాను ముద్రాయి ఈ మొత్తమును దీనికొనెనని సెషన్స్ జడ్జి తీర్పులో నుడివిన వాక్యముల కేమాత్రమును ఆధారములేదు. ఇది పట్టి అసత్యము. కద్దరు విక్రమమునం దాతడుపాల్గొనెననిగాని అతడొ విధముగ రాజకీయ ప్రచార మొనర్చుచుండెనని గాని, సాక్ష్యమునం దేమాలను గనపించదు.

ముద్రాయి రు 785 లను ప్రైవేటునకి దీయించెనని అంగీకరించెను. రు 1885 లను తీయించెనని అంగీకరించెను. రు 500 లను వారాయణ పాండ్యాకు ఇవ్వవలసినదని యుద్ధపురస్కారమున అంగీకరించెను. రు 800 లు పాండ్యాకు ముద్రాయి అంగీకరించెను. కాని రు 785 లను పాండ్యా కిచ్చిరను విషయమును మాత్రముంగీకరింపను. ఈ మొత్తముగూడ పాండ్యా కియ్యబడినది సెషన్స్ జడ్జి విశ్వసించినదిని చెప్పబడినది ఆధారములేదు. ఆ మొత్తము హైద్రాబాదు ప్రాంతమునందుంచి, ఆ మొత్త మేకార్యముల పట్టణమునందు ఆకార్యములకే వెచ్చింపబడినది. ఈ పనులయందు ఆక్రమణిక ప్రవేశమైన దెలియులేదు.

గ్రాంటుగారు కేసు వివరములగురించి వాదించుచు, ముద్రాయి కద్దరు క్రయవిక్రయముల కొరకీ మొత్తములను పాండ్యా కొనగనని నుడివెరి.

న్యాయమూర్తి:— తొలకాబోర్డు ధనమును, ఎట్టి బాధ్యతయులేని మూడవవారి కెచ్చరికొ ఇచ్చుట “క్రిమినలు ట్రిబి అక్ట్రాసు” గాదా?

నా. గ్రా:— అటుల ఇచ్చుటలో నేరమొనర్చు నుద్దేశముగలవా లేదా అను విషయమును గమనింపవలెను. అట్టియుద్దేశము లేనియెడల పీనలుకొడు క్రింద శిక్షార్హముగాదు.

ముద్రాయి, సదరు రెండు మొత్తములను ప్రైవేటులోనుండి దీనికొని, ఆ మొత్తమును పాండ్యాగారి వద్ద నుంచవలసినదని వ్రాతమాలగుగ హైద్రాబాదు ప్రాంతమునందుంచి, 18 వ తేదీ ఉదయము 7 గంటకు బయలుదేరి చెన్నైకి కాసనసభకు వచ్చెను. అతను బయలుదేరిన తరువాత ఆచెక్కలు మార్చబడినది. 16 వ తేదీన రు 1885 ల చెక్కుమాత్రమే మార్చబడినది. ఆ మొత్తమును మరకీ తముగ నుంచుటగాను, పాండ్యాగారి వద్ద నుంచబడినది.

న్యాయమూర్తి:— ముద్రాయి ఎప్పుడు తిరిగివచ్చెను?

న్యాయ. గ్రా:— మార్చి 27 వ తేదీన.

న్యాయ. వా:— ఆ మొత్తము తిరిగి ఇచ్చెనా.

న్యాయ. గ్రా:— ఏప్రిల్ 2 వ తేదీన పాండ్యాగారి రామొత్తము తిరిగి ఇచ్చెను.

రు 785 ల వద్దనుగురించి గ్రాంటుగారు వాదించుచు ఈ మొత్తము పాండ్యా గారి కి యిచ్చబడలేదనియు, బోర్డువారి ఆ మొత్తమును ఆయాపనులకు వెచ్చించిరనియు, డెలుపులు బోర్డు లెక్కలనుండి రుబావుతేసిరి. ఈ లెక్కలన్నియు కల్పితములని సెషన్స్ జడ్జి వ్రాసెను. ఇది పట్టియూహగాని, సాక్ష్యము నందాధారములేదు.

ప్రాసిక్యూషన్ వారి అక్రమపద్ధతులు ఈ కేసు విచారణసందర్భమున ప్రాసిక్యూషన్ వారివలంబించిన పద్ధతులచాల అక్రమములైనవని గ్రాంటుగారు నుడివెరి.

పాండ్యాగారు సేదవారిని జూపుటకు ప్రాసిక్యూషన్ చాలకంటాటు పడిరి. అతను 80 నెల ఆస్తివరుడు. అది రు 2000 ల మొనర్చుకొనుటకు బోర్డువారి రు 2000 ల ముగావలెనా? మార్చి 16, ఏప్రిల్ 2 తేదీలలోగా నభి కద్దరును కొనెననియు, అందుచే నీరెండువేలను అతడు కుచయోగించియుండవలెననియు ప్రాసిక్యూషన్ వాదన. ములలో పాండ్యాగారి రు 2 నెలకంటె మూడువేలలు కొనెను. దీనినిబట్టి జూచినయెడల అతని కడసర మైన ఈ 2 దీనికొనెననువాదన కూలిపోవును. అంతయుగాక ముద్రా చాలధనవంతుడు. కద్దరు వ్యాపారమున కతనికీ బోర్డువారి 2 అవసరమైయుండవలయు.

ఈ సందర్భమున హైద్రాబాద్ సాక్ష్యమును, ఆసియా మును చెప్పించుటకు పోలీసువారనలంబించిన అక్రమపద్ధతులను చియు గ్రాంటుగారు నుడివెరి.

సముఖ్యస్థితిలో కొద్దవారి నీసాక్షి దెలివిన వివరము: నిజము. అది ప్రాసిక్యూషన్ వారికి న్యతిరేకముగ నుండెను అందుచే అతని వివాదగూడ కేసునుపెట్టి పట్టికేసే సెషన్స్ జడ్జిలో తను కనుకూలముగ నుండునటుల ఆపశ్యముల చెప్పించిరి. ఈ కారణముచే ఇతడు రెండవ మారాసగిన సాక్ష్యము కేమాత్రము నమ్ముటకు దిలులేదు.

పాండ్యాగారు ఈ మొత్తమును కద్దరుకు కొనుటకు వెచ్చించె ననుఆరోపణకు దెచ్చినసాక్ష్యమును ప్రాసిక్యూషన్ వారుమాట్టి నుడివెరి మార్చుకొనిరని నుడివెరి. 16 వ తేదీన పాండ్యాగారి కీముత్త మొసగిన తరువాత తానును పాండ్యాగారును గలసి రైల్వేస్టేషనునకు వెళ్లితిమనియు, పాండ్యాగారుపూర్వము 18 వేర్లకు డబ్బుచెల్లించి బటువాడా పొందిరనియు హైద్రాబాద్ ప్రాసిక్యూషన్ వారివద్దయును చెప్పించిరి. రైల్వేస్టేషను రికార్డును దెప్పించి జూచిన యెడల ఈ విషయము బయలుదేరియును. అందుచే పోలీసువారివద్ద గ్రామములనుండి బటువాడా దార్లను రప్పించి, ఆవారమున పాండ్యాగారికి చాల కద్దరును విక్రయించితిమను చెప్పించిరి. రైల్వేస్టేషను ముద్రాయిలు ప్రైవేటునందుంచి ఈ బేర్లు మార్చి 9 వ తేదీననే బటువాడా జేయబడినట్లు స్పష్టముగలదు. కాని సెషన్స్ జడ్జి రైల్వేస్టేషనుల విశ్వసించరట. కద్దరు వర్తకులు బోనులోనుండి సాక్ష్యముచెప్పనపుడు వారి మొగములు చాల అందముగనుండెనట. అందుచే వారిమాటనే విశ్వసించెనట (నవ్వు)

గ్రాంటుగారికి ఈ వాదించుచున్నాడు.

“జస్టిసు” పత్రిక వైమాననష్టపుదావా

సంపాదకుడు కందసామి చెట్టిగారికి తుమాహాన చెప్పట

జ. కందసామిచెట్టిగారు, “జస్టిసు” పత్రికపై చెచ్చిన మానవప్రభువావా ఈ దినమున న్యాయమూర్తి బిస్మిగారి యెదుట తిరిగి విచారణకువచ్చినపుడు, జస్టిసు పత్రికాసంపాదకుడగు విశ్వనాథమీననుగారు కందసామిచెట్టిగారికి న్యాయపూర్వకముగ తుమాహాన చెప్పకొని, ఇట్లుక్రింద రు 500 ల చెల్లించుటకు అంగీకరించి రాజీ యొనర్చుకొనెను.

పానుగల్లు రాజాగారు, తేన్నెరియందు కందసామిచెట్టిగారిని హానించుచు నొసగిన యుపన్యాసమును ప్రకటించినందున, దానిపై విమర్శన మొనర్చినందుకును జస్టిసు పత్రికపై కందసామిచెట్టిగారి దావాచెచ్చిరి.

9 వ కన్య మహాజననభ

ఆహ్వానసంఘమువారి ప్రచురములు— సెం. 5.

లోగడ, కన్యవిద్యార్థులయొక్క కనీశ్వరులయొక్క సన్నాసభ, 9 వ కన్య మహాజననభలో పాటు జరుగునని ప్రచురించె యుంటిమి. ఆసభలో పాటువుటకుగాను, కన్య కనీశ్వరులందఱు సాంఘిక విషయమునుగూర్చిగాని, చారిత్రక కన్యమహాశయిన గూర్చిగాని, కన్యవారికి చెందినమరియేవిధమున అంశముగూర్చిగాని 9 వ వర్గములువ్రాసి, ముందుగా, నాకు పంపగోరబడుచున్నాడు. ఇవియన్నియు, సంపుటికరించి, గ్రంథరూపమున సభ నాటికి ప్రచురింపబడును.

గూడవల్లి రామబ్రహ్మం
కన్యాసంఘ కార్యదర్శి.

వింటరుటనుగారు:

సంయుక్తపక్షము

శ్రీకృష్ణకృష్ణ

వింటరుటనుగారు కామన్సునభలో గావించిన ప్రసంగపు వైఖరిని నిన్నటిదినము వివరించి యున్నారు. వికటరుటనుగారి కేమి, ఇర్విను ప్రభువు గారి కేమి మతకా హములు వెగటుగ దోచుటవలన గాదు. విభజించి పాలించునధితి కొంతకాలము పనికిరానిదని, అచిరకాలములో కల్లోలమునకు దారితీసే సనుటకు సందియములేదు. నేటి ఎన్ని కలక్షచారము సాంఘిక విభేదముల సనునరించి జరుగుచున్న దని, వికటరుటనుగారు వగచి లాభ ములేదు. సంయుక్తపక్ష మొకటి బయలుదేరి, అధికారవర్గమునకు తోడ్పడునని ఎంచియు ప్రయోజనము లేదు. ప్రత్యేక సాంఘికపక్షములు పెరుగుటకుగల కారణములను నివారింపవలయును. స్వరాజ్యసిద్ధివలనగాని, రాజకీయవ్యవహారములలో సాంఘికవిభేదము లంతరింపవు. మాంటుఫర్డు సంస్కరణములు సాంఘిక భేదములను విస్తరింపజేసినను వాదముచు ఇర్విను ప్రభువుగారును వికటరుటను గారును కూడ సంగీకరించుటలేదు. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులట్టివాదము సత్య మనియే నిరూపించుచున్నది. బాధ్యత నొనగని ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమువలన, కొందర కున్నతోద్యోగములు మాత్రము లభించెను. వీనిని సంపాదించిన మంత్రులు మున్నగువారు ప్రజలకు బాధ్యత వహింపక, అధికారవర్గముతో చేతుల గలిపి, జన్మస్వాతంత్ర్య నిరోధమునకు తోడ్పడుచున్నారు. ప్రజాపక్షము వారిని ఇబ్బందుల పాలేయించున్నారు. చెన్నరాజధానిలో యాకుబు హుస్సేనుగారిని శాసనసభలో ప్రవేశింపకుండ జేయుటలో అధికారులకు జప్తిసంభాషలు తోడయిరి.

స్థానికసంఘముల స్వేచ్ఛ సరికట్టుటకు వీరు వెనుదీయ రయిరి. వీనికిగల స్వల్పస్వాతంత్ర్యములుగూడ నిష్ఫలము గావింపబడినవి. జాతీయ విద్య నివి ప్రోత్సహపరచుకూడదు. గాంధీమహాత్ముడు, దేశబంధుదాసు మున్నగు ఉత్తమనాయకులకు స్వాగత మొసగకూడదు. హిందీని పాఠశాలలలో నేర్పకూడదు. కద్దళకు ప్రోత్సహ మొసగ వీలులేదు. రాటమను నేర్పజనదు. మంత్రీవర్గము ప్రజలకు నిజమగు బాధ్యతవహించుచో, యిట్టి కార్యములకు గడంగగల్గుదురా? మంత్రులు శాసనసభకు వహించుబాధ్యత లత్యల్పము. గవర్నరుకే, వీరు ముఖ్యాధిపతులుగ మెలగుచుండురు. మంత్రులకు కొన్ని శాఖలను ట్రాన్సుఫరుజేసిన మూత్రాన, ప్రజల తెట్టిలాభము గలుగకున్నను, ఉద్యోగముల విషయమునను, గౌరవపదవుల విషయమునను సాంఘిక భేదములు ప్రబలింపవి. ప్రతి సంఘమువారును తమ కీపదవులు లభింపవలయునని పెనగులాడుచున్నారు. వివాదములు జనసామాన్యమునగూడ వ్యాపించి, కలవర కారణములయినవి. బాధ్యత నొనగని సంస్కరణములవలన ఐకమత్యము చెడుట వింత గాజాలదు. ఇందుకు దోడుగ, కేవలము జాతిభేదము సనునరించి విల్లింగుడను ప్రభువుగారు మంత్రీవర్గము నేర్పరుచుటచే, మద్రాసురాష్ట్రమున మరింత సంక్లిష్టస్థితి యుదయించినది. సాంఘికవిభేదములను సతతము పురికొల్పినగాని, మంత్రీవర్గము నిలునజాలదు. అందుచే, జప్తిసుపక్షమునా రిందుకు బూనుకొనుట సహజము.

ఇతరవిషయములు వీరికి బట్టవు. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరవిభేదములను చెడకుండ కాపాడిన వారికి చాలును. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధివలన వారి ప్రయత్నములకు భంగమువాటిల్లును. స్వరాజ్యము పనికిరాదని వారు వాదించుటలో అర్థము లేకబోలేదు. సంస్కరణములవలన గలిగిన చెడుగులు కనుపించుచునే యున్నవి. మద్రాసు రాజధానిలో సంస్కరణములు శాంతముగ నిర్వహింపబడెననియు, ఇతరరాష్ట్రములలోగూడ నీవధితి నవలంబించుట మేలనియు, అధికారాభిమానులు కొందరు చెప్పుచున్నారు. అటుల జరుగుచో హిందూమంత్రీవర్గమును, మహమ్మదీయ మంత్రీవర్గమును ఏర్పరుపవలసియుండును. ఇప్పటికే కలతలతోనిండియున్న ఉత్తరహిందూస్థానమున, మరింత సంక్షోభము వాటిల్లకమానదు. అందుచే సంయుక్తపక్ష మేర్పడవలయునని విన్టరుటనుగారు కోరుట సంభావ్యముగనున్నను, నూతనపక్షము సంస్కరణములను నిర్వహించి అధికారవర్గమునకు తోడ్పడుట కేర్పడి ప్రయోజన ముండదు. ద్వంద్వప్రభుత్వము నెట్టి వారు నిర్వహించినను, స్వరాజ్యమునకు మార్గమేర్పడ దను విశ్వాసము సర్వత్ర వ్యాపించి యున్నది. మడ్డిమెను కమిటీవారి ఎదుట, అనుభవజ్ఞులెల్లరును తెలిపియే యుండిరి. మడ్డిమెను సంఘపు మైనారిటీ రిపోర్టులోగూడ ద్వంద్వప్రభుత్వము పనిచేయజాలదని ఖండితముగ చెలిపియే యుండిరి.

కాంగ్రెసునాయకులు తమకు తోడ్పడలేదని విన్టరుటనుగారు విచారించుచున్నారు. కాని వారి తోడ్పాటును గైకొనుటకు, ప్రభుత్వమువారు వీళ్లను కలుగజేసిరా? నేషనల్ డిమాండును నెరవేర్చవలయునని కాంగ్రెసుసభ గోరియున్నది. అది నెరవేరువరకు, నిస్సారమగు సంస్కరణములను కాంగ్రెసుసభ్యులు నిర్వహింపజాలరు. కాంగ్రెసుగోరిన సంస్కరణములు వివేచితమయినవిగావు. మితవాదులు నయితేము శాసనసభలో సంగీకరించినవే. సంయుక్తపక్షము నేర్పరుచుటకు, కాంగ్రెసుసభ్యులే యర్హులు. జాతిమతవివక్షను బాటింపక కాంగ్రెసు సభ దేశభక్తిని పురికొల్పుటకు పాలుబడుచున్నది. కాంగ్రెసుపక్షము స్వపరిపాలనమును నిర్వహించునుగాని, ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము గాదని విన్టరుటనుగారు రెరుంగవలయును. కాంగ్రెసు కోర్కెలను సఫలపరచుటకు కాలయాపన జరిగినకొలదియు, పరిస్థితులు విషమమగుట సహజము. లాఆర్డరులను గూడ అధికారవర్గము రక్షింపజాలకున్నదని, కలకత్తా దుస్థితివలన గ్రహింపవచ్చును. లాఆర్డరుల

రక్షణముకొరకే, అధికారవర్గము ప్రధానముగ నిలిచియున్నదని జెప్పటకయినను ఆధారము పోవుచున్నది. స్వపరిపాలనమువలనగాని, ప్రజలలోని అంతఃకలహములు తొలగిపోవుగాన, లాఆర్డరు రక్షణకును స్వరాజ్యమే మూలసాధనమని ఎంచవచ్చును. సాంఘికవిభేదములు పెరుగుటవలనను, కాంగ్రెసుప్రముఖులు తోడ్పడకుండుట వలనను, గలుగునట్లుములను విన్టరుటనుగారు పొడగాంచి నను, స్వరాజ్య ప్రదానావసరమును గుర్తించలేదు.

ఏది ముఖ్యమో దానిని మరచుటచే, పరిస్థితులు చక్కబడునని తోచదు. స్వపరిపాలన మొనగుటవలన, సాంఘికవిభేదములు తగ్గవని వికటరుటనుగారు పలుకుట చోద్యము. కేనడా, దక్షిణాఫ్రికా మున్నగుదేశముల చరిత్రయే, వికటరుటనుగారి వాదమును పోనాడగలదు. వికటరుటనుగారు తెలియకనే యిటులనుచున్నారో, లేక బుద్ధిపూర్వముగ జెప్పుచున్నారో తెలియదు. వారిసంగతిని గ్రహించునటుల జేయుటకు, ప్రజలు స్వపరిపాలన సిద్ధికై ఎక్కుడు పట్టుదలతో కృషినిలుపుటయే మార్గము. ఈసమయమున ఉద్యోగస్థికారమున కంగీకరించి, కాంగ్రెసు తనదీక్షను విడనాడుచో, స్వపరిపాలనము గగనకుసుమ మగును. సమయమునకు దగినమాటలను, పాలకులు చెప్పుచుండురు. హిందూదేశము స్వతంత్రములముననే పైకి రాగలదు. పాలకులకొరకు గాకున్నను, స్వీయాభివృద్ధి నిమిత్తమయినను, వివిధసంఘములవారును తమ విభేదములను తొలగించుకొనుటకు దృఢప్రయత్నముల గావించుట యవసరము. ద్వంద్వప్రభుత్వమును నిర్వహించుటకుగాక, స్వరాజ్యసంపాదనము నిమిత్తము జాతిమతభేదములేక భారతీయులెల్లరును కలిసి కృషినిలిపినపుడే, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గలుగును. ప్రత్యేకసాంఘికరాజకీయపక్షములను విడనాడి, ఎల్లరును కాంగ్రెసునందు జేరి మాతృ నేవ గావించినపుడే, ధన్యత గాంచగల్గుదురు.

హైందవసమస్య : లేబరుపక్షమువారి ఉపేక్ష

కామన్సునభలో హైందవసమస్య చర్చకు వచ్చినపుడు, లేబరుపక్షమువారు చూపిన అశ్రద్ధ గాంచిన, హిందూదేశమోక్షమునకు ఏబ్రటిషుపక్షమును తోడ్పడ దని విదితమగును. కామన్సునభలో నేమి, ప్రభువులసభలో నేమి, ఇండియాను గురించి జరుగుచర్చలు కేవలము ఆటకేంద పరిణమించుచున్నవి, తిన్నగ యోచించి విమర్శనము గావించువారు గనుపింపరు. ఇంపీరియలిజము, అన్ని పక్షములవారిని సమానముగ నావహించుటచే సత్వరస్వరాజ్యప్రదాన మెవరికిని గిట్టదు. కన్నర్యేటివులు మనసువిడిచి ప్రసంగింతురు. లేబరుసభ్యులు తమభావములను లోలోన దాచియుంచుకొంగురు. సమయము వచ్చినపుడు, ఉభయపక్షములవారును హిందూదేశమునకు జేసెడిసహాయ మొక్కటియే. కలనల్ వెడ్జిపుడ్డుగారు గావించినప్రసంగము ఎంత నిస్సారమయినదో యూహింపవచ్చును. వెడ్జిపుడ్డుగారు మామూలుగ జూపెడి సానుభూతి ఏమూల దాగెనో తెలియదు. ఇర్వినుప్రభువుగారు ఆదర్శప్రాయు డని పొగడుటతో వీరు సంతృప్తిజెందిరి. ఇంతకుముందు రీడింగుప్రభువుగారిని పొగడుటతో బ్రిటిషుప్రముఖులకు సరిపోయెను. ఇకముందు ఇర్వి

నుప్రభువుగారిని శ్లాఘించెదరుగాబోలు. కాని మంత్రములకు చింతకాయలు రాలునా యనునట్లు, కేవలప్రసంగముల వలన జాతిభుత వైషమ్యము తొలగునా? స్వపరిపాలనము త్వరలో ప్రసాదించవలెనని యైనను, వెడ్జిపుడ్డుగారు దెలుపలేదు. ఇక మీరు గోరినసంస్కరణము లేవి? శాసనసభ్యులకు మరల గౌరవనీయులనుబిరుదము నొసగవలయునట. వీనితో ప్రజలకు కడుపు నిండునుగాబోలు! ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యమును దొలగించవలయుననిమాత్రము చెప్పి, జాన్-స్కరుగారు తృప్తిజెందిరి. తర్జిలుగారు బెంగాలు ఆర్డినెన్సును ఖండించిరిగాని, విటరుటనుగారు తగినజవాబుచెప్పిరి. ఆర్డినెన్సును ప్రయోగించినవారు లేబరుపక్షము వారే యని జ్ఞాపకమునకు దెచ్చిరి. విటరుటనుగారి పని సులభమయ్యెను. లేబరుపక్షమువారు ప్రభుత్వపక్షములను తీవ్రముగఘటించి, తమను కొంతవరకు పెధింతురని, విటరుటనుగారు తలచియుదురు. అట్టియవస్థ వాటిల్ల నందుకు, వీరు సంతసించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వపరిపాలనము జయముగాంచె ననుట కిది నిదర్శనమనికూడ, వారు తెలిపి యుప్పొంగిరి. లేబరుపక్షసహాయము నికను పొందగోరువారు, భారతీయులలో గలరు. కామన్సు సభలో జరిగినచర్చ వారికి సత్యమును దెలుపు నని భావించెదము. హిందూదేశమున ప్రజాశక్తి వృద్ధిగాంచనిది, లేబరుపక్షమునా రొక్కపేళ అధికారములోనికి వచ్చినను, పరిస్థితు లిప్పటియట్లే యుండునుగాని, మార్పు గలుగబోదు. హిందూదేశవ్యవహారముల విషయమున, లేబరుపక్షమువారు పక్షభేదముజూపనందులకు విన్-టరుటనుగారు సంతృప్తిజెందిరి. విన్-టరుటనుగారి కృతజ్ఞతాభివందనములకుపాత్రులయినందులకు, వెడ్జిపుడ్డు ప్రభృతులు సంతోషపడవచ్చును. కాని, భారతీయు లికమీద లేబరుపక్షము వారిపట్ల ఏమాత్రము విశ్వాసము గనుపరుపజాలరు.

కార్మికుల, నిమ్నజాతుల ప్రాతినిధ్యము
కార్మికులకును నిమ్నజాతులకును అధిక ప్రాతినిధ్యము నొసగుటకు, బర్క్-హెడ్డు ప్రభువుగారు సమ్మతించినట్లు, కామన్సుసభలో దెలుపబడెను. రాష్ట్రీయశాసనసభలో నలుగురు కార్మికప్రాతినిధులకు స్థాన ముండును. బొంబాయిలో నిరువురకును, పంజాబులో నొకరికిని, మధ్యరాష్ట్రములలో నొకరికిని స్థానముండును. మద్రాసునంగ తిని మరచిరా యేమి? నిమ్నజాతులకు ఎనిమిదిస్థానము లధికముగ నొసగబడును. మద్రాసు రాజధానికి అయిదుస్థానములును, బొంబాయిలో నొకటియు, మధ్యరాష్ట్రములలో నొకటియు ప్రసాదించబడును. సామ్రాజ్యశాసనసభాస్థానముల విషయమును, ఇంకను ఆలోచించుచున్నారట. కార్మికులకును, నిమ్నజాతులకును సభికారప్రాతినిధ్యము నొసగఁట సముజనమయినను, ప్రభుత్వమువారిచే ప్రాతినిధులు నామినేటు చేయబడుదురనువిషయము, మిగుల ఉత్సాహకరముగ నున్నది. ఇట్టి నామినేషనులవలన, ప్రభుత్వబల మతిశయించును. ఎవరినిమిత్తమై ప్రాతినిధులు నియమింపబడిరో, వారియే మములను కాపాడుటకు ధైర్యముతో పాటుబడవలెందదు. ప్రభుత్వనియమిత సభ్యులు, ప్రభుత్వపక్షమున నోటుజేయవలసినబాధ్యత లే

కున్నను, వారటుల గావించి, కృతజ్ఞత జూపుట పరిపాటియొనఁది. నిమ్నజాతులప్రాతినిధు లయినను, ప్రభుత్వచర్యలను ధైర్యముతో ఖండింపవలసివచ్చును. అట్టితరి మీరు పెనుదగ్గుటవలన, తత్సంఘమువారికి మితిలేనిస్వప్నము గలుగుచున్నది. కార్మికసమస్య లనేకములుగలవు. వీనివిషయమున కార్మికులకును ప్రభుత్వమువారికిని సభిప్రాయభేదములు చాల గలవు. కార్మికులదృక్పథమును ధైర్యముతో వివరింపవలయు ననిన, ప్రభుత్వనియమితులక్కరకు రాజాలరు. అందుచే, సూతనసాకర్యములవలన, కలుగవలసినలాభము గలుగజాలదు. ఎన్నికసూత్రము నవలంబించినగాని ప్రయోజనముండదు.

అంతరములు

ప్రస్తుత సంస్కరణములను జయప్రదముగ నిర్వహించిన గాని మరియొక యంతరమును ప్రసాదించ వీలులేదని, విటరుటనుగారు స్పష్టపరచుచున్నారు. ఇక్కార్యమును సాధించదలచినను ప్రయోజన ముండదని ఎల్ల రెగిన సంగతియే. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును నిర్వహించుటపైననే భావ్యభివృద్ధి ఆధారపడవలె ననిన, స్వపరిపాలన మెన్నటికయినను అసంభవమేయగును. ఈమఱితు ఉండగూడదని, లేబరుపక్షమువారయినను ఖండితముగ దెలుపకబోయిరి. ఇండియాసంగతి యటుండ, ఏదేశము నందయినను పక్షాలబట్టి అంతరముల నేర్పరచిరా? బ్రిటిషు చారిత్రమునందు ఇట్టినిదర్శనము లేముల నయినను గనుపించునా? ఇంగ్లండుతో పోరాడిన దక్షిణాఫ్రికాకు నయితము స్వపరిపాలన మొక్కమారుగ ప్రసాదించబడెను, మిగిలిన వలసరాజ్యములకు స్వపరిపాలనమును అంతరముల మెంబడి నొసగియుండలేదు. ఐర్లెండుకు నయితము స్వపరిపాలన మొక్కసారిగ ప్రసాదించబడెను. ఇండియా పట్ల వేరువిధమున ప్రవర్తించుట పాడిగాజాలదు. పరీక్షలతో భారతీయులకు బనిలేదు. స్వరాజ్యము వారి జన్మ స్వత్వమగుటచే, తమ హక్కును ప్రసాదించవలెనని, భారతీయులు గోరుట, న్యాయము, ధర్మము.

బెంగాలు ఆర్డినెన్సు

బెంగాలు ఆర్డినెన్సుక్రింద నిర్బంధితు లయినవారు, దోషులేయని, విన్-టరుటనుగారు మరియొక మారు సిరపరచిరి. అనిలభరణరాయిగారి విషయమున మీరు గావించిన ఆరోపణలు అసత్యము లని, రాయిగా రిటీవల వెల్లడిజేసిరి. సుభాషచంద్రబోసు గారిపై నెట్టిదోషమును రుజువుచేయలేక, ఇంగ్లీషు పానుప్రతికాధిపతులు నష్టములపాలయిరి. ప్రభుత్వమువారు వీరి కెట్టిసహాయము జేయజాలక పోయిరి. ఇట్టిప్రముఖులు ఆరాజకకుట్రలలోపల్లొని రని ప్రజలు నమ్మజాలకున్నారు. విన్-టరుటనుగారు ఉన్నతవీరమునగూర్చుని యిచ్చవచ్చినట్లుల ప్రసంగించుట సులభమే. ఆర్డినెన్సుక్రింద నిర్బంధింపబడినవారు దోషు లయినచో, వారిని బహిరంగన్యాయస్థానములం దేల విచారింపగూడదు? వారిపై నేరముల నేల రుజువుచేయగూడదు? విచారణలేకుండ నిర్బంధించుపద్ధతిని, నాగరికప్రపంచ మామోదింపజాలదు.

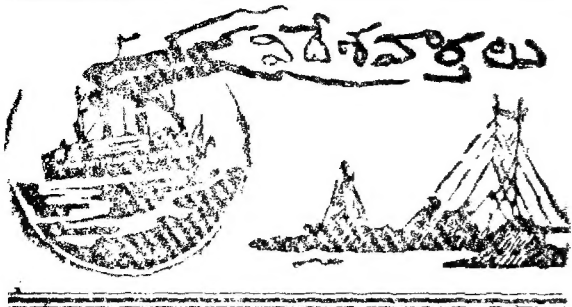
లాయడుజార్జిగారు: ప్రపంచశాంతి
దౌర్జన్యస్థానమున న్యాయమును ప్రవేశపెట్టి యుద్ధముల కవకాశములేకుండ జేయవలయు నని, లాయడుజార్జిగారు క్రైస్తవసమావేశమునం దుపన్యసించిరి. యువజనులు పూర్వాభిప్రాయములను పారద్రోలి, నాగరికాభివృద్ధికి సంగ్రామములతో బనిలేదని బోధింపవలయు నని, లాయడుజార్జిగారు హెచ్చరించుచున్నారు. కాని దౌర్జన్యమునకును యుద్ధములకును మానవులను పురికొల్పు మూలకారణముగు పరస్పర ద్వేషభావమును ముందుగ నివారించుట యవసరము. ఇందునిమిత్తమై స్వయం నిర్ణయ సూత్రావలంబనమును విల్సను గారు పెనుక బోధింపగ, లాయడుజార్జి గారు నిరాకరించి యుండిరి. ఇక నయినను లాయడుజార్జిగారు స్వయంనిర్ణయసూత్రము నామోదించరా? తనముక్తిని తాను నిర్ణయించుకొనుటకు ప్రతిదేశమునకు సంపూర్ణావకాశమిత్తురా? పరాధీనతను తొలగించి, అన్ని దేశములకు స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమొనగెదరా? అందుకు సంసిద్ధులు గాని యెడల, ప్రపంచశాంతిని గురించి గంభీరోపన్యాసముల గావించి ప్రయోజనములేదు.

ఫీజీనుండి వచ్చినవారు

ఇండియా దొరతనమువారికి బొంబాయి సిటిజన్ పి.వస్వ సంఘకార్యదర్శి తంతి
బొంబాయి, జూలై 21:— ఒడంబడిక మీద వయస్సుకు విడుదలయై తిరిగి వచ్చుచున్న కూలీలను ఉచితముగా దారి బత్తెము లిచ్చు కాలమును 1930 నుండి 1935 వరకు జాబవలసినదని ఫీజీ ప్రభుత్వమువారి పడుగవలసినదనియ (2) వలసబోయి బ్రిటీషు గయానానుండి తిరిగి అచ్చటికి బోనిచ్చుగించు వయస్సు కలకత్తాలోను ఇతర చోట్లను ఉన్నటువంటివారిని బ్రిటీషు గయానాకు పోవనున్నటువంటి 500 కుటుంబముల నీ స్త్రీములతో చేర్చవలసినదనియ, (3) 1921 లో స్థాపింపబడి 1928 లో రద్దుచేయబడిన ఇండియన్ ఎమిగ్రెంటుస్ ఫ్రెండీస్సొసైటీ పద్ధతి ననుసరించి ఎమిగ్రెంటుస్ డిపాలసు ప్రభుత్వమువారు బొంబాయి కలకత్తా మదరాసులందు వెంటనే స్థాపించవలెననియ శిఫారసు చేయుచు ఫీజీనుండి తిరిగి వచ్చిన వలసదారులను గూర్చి బొంబాయి ఇంపీరియల్ ఇండియన్ సిటిజన్షిప్ అసోసియేషన్ కార్యదర్శి దొరతనమువారికి తంతిసంపెను. (ఆ. (వె.))

బొంబాయి శాసనసభ

ఆర్. జి. ప్రధాన్ గారి తీర్మానము
బొంబాయి, జూలై 21:—వచ్చే సమావేశమున నీదిగువ తీర్మానమును ప్రతిపాదించెదనని బొంబాయి శాసన సభాసభ్యుడగు ఆర్. జి. ప్రధాన్ గారు నోటీసు నిచ్చియున్నారు:—
(1) ఇంకను రాజ్యాంగమునందు సంస్కరణములు కావలెనని నిరంతరము కోరుచుండుటచేతను, (2) సంస్కరణములను నిర్వహించుటయందు శాసనసభవారు మాపుచున్న సుముఖతను బట్టియు (3) సంస్కరణములలో నున్న లోపములను సాఫ్తమైనంతత్వరలో నివారణ చేయవలయున్నది గావునను నచ్చేసంవత్సరమునుండి లాఆర్డరుకాఖ రాజకీయకాఖ తప్ప ఆర్థికములతో సహా రాష్ట్రీయనిషయముల నన్నింటిని యీ రాజధానిలో ప్రజామత్తము చేయుటకై తగినచర్యలు వెంటనే తీసికొనవలసినదని ఇండియా మంత్రిగారి ఇండియా దొరతనమువారిని అనుగమనీన దని గవర్నరుగారిని ప్రార్థించుచు XII స్టాండింగ ఆర్డరుక్రింద బొంబాయి గవర్నరుగారి కొక విజ్ఞానపత్ర మర్పింపవలెను. (ఆ. (వె.))

భారత దేశ పరిస్థితులు

వై.క.వ్యవహారములు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూలై 20:—వై.క. వ్యవహారములను గూర్చి ప్రస్తావించుచు వింటర్జ్ ప్రభువు ఇట్లు ప్రస్తావించెను. వై.క. పాపార్థము చెడకుండ వై.క. వ్యవహారము తగ్గించిరి. వై.క. మునుకు ఇండియాలో మంచినది ఏర్పడువరకు ఇంకను ఎంతయో చేయవలసియున్నది.

సరిహద్దు సమస్య

మొత్తముతో ఏడాదికి సరిహద్దు మేని తెలుచిస్తాను వలె వదిలిస్తానుగాని ఇంతముగ నుండును.

లీగ్ ముందు సభ్యులు

సివిల్ సర్వేయింగ్ విషయమై లీగ్ ముందు కేసిన సభ్యుల సంఘమును ఇండియా మంత్రిచే నియమించబడిన అందరి ఆధికారుల విషయమై తీర్మానమును జేసికొనిరి. ఇండియా ప్రభుత్వము, రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వముచే నియమించబడిన వారి విషయమై యిరువదినే సభ్యులు కేరినది. వాటిని ఆలోచించుచున్నారము. మిగిలిన వాటిని త్వరలోనే నిర్ణయించెదరు. సాధ్యమై సంతృప్తిలోనే నిశ్చయించెదరు.

ఇండియాను సర్వేయిలు

కు యశస్యులు తృప్తికరముగనే లభించుచున్నారు. అభివృద్ధి గాంచుచున్నది. ఆగస్టులో సివిల్ సర్వేయింగ్ పరీక్షకు 188 మంది వచ్చిరి. నిరుదు 184 గురే వచ్చిరి. 188లో 98 గురు యూరసియను లున్నారు. నిరుదు 71 మంది యూరసియనులే యుండిరి. 98 లోను 31 మందే ఇండియాను సివిల్ సర్వేయింగ్ లో ప్రవేశించిరి. అభ్యర్థులున్న క్రి సామర్థ్యములుగాని విద్యాధికృతిలోగాని వెనుకబడలేదు, తగిన అర్హతనే గల్గియున్నారు.

పోలీసు సర్వేయి

అభ్యర్థులనుగూర్చి సంవత్సరము నుంచి యభిప్రాయమును విన్నారము. సరిహద్దులలో నున్న దుండగిడులను అడంచుటలో హాండ్లైకు గారు దివ్యముగ పోరిరి. ఎలిజబెథు రాణీకాల మునాటి ధైర్యమును ఆసాహసమును జూపిరి. ఎంతయో ప్రశంసార్హుడు. చచ్చియు బ్రతికియున్నట్లు కీర్తి గడించిరి. ఎంతటి గొప్పవారికోగాని ఇంత అవ్యక్తము బట్టదు. ఆతనిపేరు చిరస్థాయిగ భూమండలమున నిలబడును. నికల్సన్ రూస్సెట్ గారి లో సమానులు. ఇండియాలో కార్యభారమును నిర్వహించి తమధర్మమును నిర్వహించగల ఉత్తమ పురుషులను ఇండియాకు బ్రెటను ఇంకను ఎంతమందినో బంపగలవని (నితనము) వింటర్జ్ ప్రభు వశము.

ఇర్విన్ ప్రభువు ప్రశంస

భారతదేశ ప్రస్తుత కష్ట పరిస్థితులకేసి భారతదేశమునకు ఆదర్శ ప్రాయమైన రాజప్రతినిధిగ ఇర్విన్ ప్రభువు గారుండుట ఇండియా యశస్వ మనవచ్చునని వెడ్జ్ విడ్ గారనిరి. ప్రజాస్వామ్యవాదియేగాని దైవభీతి గలవాడు. అందుచేతనే మతకలకాములతో గొట్టుకొనుచున్న భారతదేశమునకు అతని విజ్ఞప్తి సంవలనము గలుగజేయ గల్గెను. బ్రిటను సాంప్రదాయములో మతనిష్ఠయయితే శుభము స్థానము నాక్రమించవలెనను సిద్ధాంత ముగలవాడు ఇర్విన్ ప్రభువు ప్రస్తుతము ఇండియాకు గావలసినది అట్టి పరిశీలనమే అట్టివార్తమే.

రాయలు కమిషను

ఈసంవత్సరమో, పచ్చేసంవత్సరమో నియమించిన 1929 సంవత్సరమునకు సిద్ధముగ నుండగలరు.

ఇండియా కార్మిక పక్షము

కాసనపథులయందుండి తేచిపోవు దురభ్యాసమును మాన్పుటకు ఇండియాలో కార్మిక పక్షము సరిగా పెంపొందుచున్నదని కలంచెద ననిరి.

భారత సామ్రాజ్య సభ

గా ప్రవేశించు సభ్యులకు మరల గౌరవనీయులైన అనుబంధమును జేర్చిన వాసుండుననిరి. దానివలన వాడుకనుత హెచ్చును.

సింబర్ల్డన్ ప్రభువు ఈమాటకు అడ్డువచ్చి వెడ్జ్ విడ్ గారి నూచనను బర్నెట్ హెడ్ ప్రభువును చెలిపెదననిరి.

వ్యవసాయ కమిషను

వెడ్జ్ విడ్ గారన్నట్లు వ్యవసాయ కమిషనుకు భూమి పన్నులను నిర్ణయించుట కధికారము నీయకుండుట విచారకరమనియు అదియే ధృవీకృతికి యాటంకమనియు వార్తాలమిల్ని గారనిరి.

సాంఘిక కలహములు

సమసిపోవుటకు అట్టి కలహము లున్నచోట సియోజి కాధికారమును తీసివేయవలె నని స్పష్టముగా రనిరి.

ఇర్విన్ ప్రభువును పన్యాసము

ఇండియాలో అన్ని మతములవారికిని సమృద్ధుల చక్కగ జేప్పబడెను. ఇంత గొప్పయోపన్యాసము ఎన్నడును జరిగి యుండలేదని క్లిప్టర్ బ్రభువు గారనిరి.

బెంగాలు ఆర్మీ నెన్ను

లను పూర్తిగ కరిగి లుగారు ఖండించిరి. మఖ్యముగ లోసుగారి విషయమై పూర్తిగ ఖండించిరి.

వింటర్జ్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము

తీనమును విమర్శన లేకుండుటయే నిరుదు సంవత్సరము ఇండియా ప్రభుత్వము దివ్యముగ సాగెననుటకు దృష్టాంతము భారత వ్యవహారములలో ప్రతిపక్షులు ఏవేక్షమును వహించకుండు యున్నందులకు కృతజ్ఞులము. బెంగాలు ఆర్మీ నెన్ను విధానము ను కార్మిక ప్రభుత్వమునా గొప్పకొనిరి వింటర్జ్ ప్రభువు న్నక్షీకరించెను. ఆర్మీ నెన్నుక్రింద అరెస్టుచేయబడినవారందరను భీతిత్వమును గలుగజేయు కుట్రను బన్నిరనిగాని అందులో తేరినవారని గాని సాక్ష్యముండుటచే అయ్యది సరిగానే యున్నదనిరి.

ప్రస్తుత సంస్కరణములు

ఫలిండుటకు భారతీయులు సహకారము సల్పవలెననిరి. ఇట్లు సహకారము సల్పి సంస్కరణములు ఫలించిన, భారతీయుల స్వపరిపాలనాశయములు నెరవేరుటకు రెండవ అంతరపు ఏర్పడు ననిరి.

ఇండియా మదింపులను భిన్నాభిప్రాయములేకనే అంగీకరించిరి.

బర్నెట్ హెడ్ ప్రభువు రీడింగ్ ప్రభువు గూర్చున్న ప్రభువుల స్థానములో నుండెను. ఆగ్నేయమహారాజా ముప్రసిద్ధ నాయకులుండు స్థానము నలంకరించిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులు

ఒక సంవత్సరము క్రిందట దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల సమస్య మిక్కుటముగ నుండెను.

ఇండియాలో భారతీయులను, దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులను చాల ఉద్దేశులైరి. చాల భయపడిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికాకు రాయబారము వెళ్ళుటచే పరిస్థితులన్నియు మారినవి. ఈకష్టసమస్యను పూరించుటకు ఎన్ని మార్గములున్నవో అన్నిటిని అరయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారును దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారును సంవత్సరాంతమున సమావేశ ముదురు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు అంతకాంతముగ, సామర్థ్యముతో రాయబారములను అంతకాలము జరుపగల్గినందులకెంతయు అభినందనీయులు.

ఇండియా ప్రభుత్వము ఓరింటి దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి సఖ్యభావము అనుకూలమైనది. దానివలన ఈ సమస్య సంతను చర్చించుటకు వీలైనది. ఈ సభయొక్క ప్రతిఫల మెట్లున్నను ఎదివరకంటె ఇప్పుడు ఎక్కువ అనుకూల వాతావరణమున పథ్ కూడును. ఇంతకంటె ఎక్కువ జేప్పిన వ్యవహారము కాస్తా చెడుననిచెప్పి ఎక్కువగ బెరుపననిరి. ఈ విషయమై సభ్యులు తనమార్గము నవలంబించ వలెనని వింటర్జ్ ప్రభువు గోచెను.

వెన్సేయను సభ

క్రీస్తులను జేర్చుకొనుట

రంగ్, జూలై 20:—వెన్సేయను సభవారు క్రీస్తులను గూడ జేర్చుకొనుట కొప్పుకొనిరి. కాని పెండితయిన తరువాత సభ్యత్వమును నడులొకననలె నను మరతును జేసిరి.

700 పెరిషియా విప్లవకారులు

సోవియటునిహద్దు దాటిపోవుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్ర)

లండన్, జూలై 21:—700 పెరిషియా విప్లవకారులు పెరిషియా నేనలు వెన్నంటి సోవియటు సరిహద్దును దాటి పోయిరి. అచట వారిని ఆయుధములను తీసికొని కదలకుండ ప్రవాసితులగ జేసిరి.

చీనావదిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రవార్త)

హంకాంగ్, జూలై 21:—ఇద్దరు పోలీసు యూరపి యను సార్థకులను నలుగురు చీనావారిని విమల జేయించుటకు ఈజువలే పటాలముకటి శేడు క్యాంచను కేగెను. వీరిని చీనా పిక్కెట్లు (వైటిమరాష్ట్ర) సరిహద్దులో బట్టుకొనిరని తెలంచుచున్నారు. సదిలో పెట్రోలు మోటారుపడవ దిట్టెక్క నచట నిలుచుటచే వీరిని బట్టుకొనిరనకొను చున్నారు.

మెంచి నాత్రికల నిరుత్సాహము

హ్యూస్, జూలై 20:—పారియుటు మంత్రివత్తము మరద్యువధిస్థితిలం దేర్చడిన దుచున్నారు.

స్రాంకుకు గావలసినది ప్రభుత్వము. కాని దేశక్షోభము జెప్పు మంత్రివత్త మేర్పడినది జర్మలు డెన్ డిబ్బు వాకొ నుచున్నది.

నేషనలు యూనియను మంత్రివత్తము నేర్పాటుజేయుటకు బదులు వికమత్తము లేని మంత్రివత్తము నేర్పాటుజేసిరి. ఇది త్వరలోనే కూడును. పరిస్థితులు విషమించునని బెంపు వత్రిక వ్రాయుచున్నది.

విదేశముల క్రియచలిన అప్పలను నోట్లను విస్తారముగ అన్వేషించి తీర్పుటకు పారియుటుగారు ప్రయత్నించుచున్నారు. అది ఉపద్రవమును, అప్రతిష్టను చెచ్చి పెట్టునని లా లిబర్టీ పత్రిక వాకొనుచున్నది.

పారిస్సురు పత్రికగూడ పారియుటుగారి విషమావస్థను తొలగించలేదని తెలుపుచున్నది. అతని కార్యక్రమ మెదియో ఎన్నాళ్లు సాగునోయని యడుగుచున్నది.

బల్గేరియా ఋణము

రంగ్, జూలై 19:—నేడు బాతిసమితి స్థాయి ఆర్థిక సంఘము సమావేశమయిన్నది. బల్గేరియాకు కావలసిన 2250000 పౌనుల ఋణము నేర్పాటుజేయుటకు గూడుచున్నారు. వ్యాప్తి ఆర్థికపరిస్థితులనుగూడ ఆలోచించెదరు.

గనులపనివాండ్ర తగవు

రంగ్, జూలై 19:—గనుల పనివాండ్ర తగవు ఇంతలో కుదురునని తోచుటలేదు. కాని రాయబారములు మరల ప్రారంభమును నడుచున్నారు. నిరాశ జెందలేదు. లిచిఫీల్డు విషపుగారి సీఫార్సులను క్రుత్వమువారంగీకరించరు.

కోభంగారి పయనము

రంగ్, జూలై 19:—బంద రబ్బాస్ నుండి కరాచీకినివారము 740 మైళ్లు పయనముజేసిరి. చార్పరులో కలపకై ఆగిరి. బుఫవారము కలకత్తా జేరెదరు.

డాన్యూబు వజ్రదలు

గట్టు తెగిపోవుట

బుకారెస్ట్, జూలై 18:—రు మేనియా అంకెలను ఉపద్రవకరముగ వేజ్గ నుండెను. 185 డిగ్రీల ఉష్ణ ముండెను. మధ్యాహ్నము తుపానువీచెను. ప్రతిగంటయు డాన్యూబునది పొంగుచుండెను. ఇంతటి యుపద్రవము కనివిని ఎరుగరట. గట్టులనిదనున్న గిడ్డంగులను తొందరగ భాజితేయచున్నారు. బుసియాన్ పట్టణము చాలవరకు మునిగిపోయెను. ప్రజలు కొండల బట్టిరి. మెల్లకొలది దేశమంతయు నీటిమయమైనది. ఇండ్లు మునిగిపోయినవి. పశువులు కొట్టుకపోయినవి. ఇంటికప్పుల భూద నున్న మనుష్యులను పం తెనలనిద దింపుచున్నారు.

గనులపనివాండ్ర తగవు

జూలై 20:—లిచిపిట్ట విమర్శనా రాయబారములు ఆర్థిక సహాయముతో గూడుకొనుటచే ప్రభుత్వమువారికి కఠినమైన బాధ్యతను గాఢముగా తెలియజేసిరి. కాని చాలకాలము పంజాబీ సందర్భములను ప్రధానానుభవమును దృఢపరిచి, గనుల పనివాండ్రు రాయబారములను ప్రారంభించుటకు ఇష్టపడుచో బాగు కవిషయము నిశ్చయమగునని సంగత్యముననుబట్టిని ఒప్పుకొన్నచో ప్రారంభించవలసి బాధ్యతను గాఢముగా తెలియజేసిరి. ప్రభుత్వమునకు సంబంధించినంతవరకు ఆ నిశ్చయమును ప్రభుత్వమువారిందరును ఒప్పుకొనుచున్నారని, రోయల్టీలు, మునిసిపల్ విక్రయపు ఏజెన్సీల విషయములపై సమన్వయము జాలవలసి, రెండవ విషయమును ప్రభుత్వమువారు అంతర్వర్తనము దీసికొనుటకు ముందు కమిటీవారు ఆలోచించవలసి.

మతాచార్యులు తమ ప్రయత్నములను మానుకొనిరట. ప్రభుత్వమువారు ఆర్థిక సహాయమును ఒప్పుకొనక పోవుటచే ఋణమువిషయముపై మరల గనుల పనివాండ్రును మతాచార్యుల ప్రతినిధులను రాయబారములు జరుగును.

గనుల పరిశ్రమకు 5000000 పానుల ఋణము వీయవలెనని డెయిలీ పార్లామెంటు ప్రమాణము చాలవలసి గోరుచున్నారని తెలుపుచున్నది.

ప్ర్యాంకుధర పడిపోవుట

ధరలు పెరిగిపోవుట

ప్ర్యాంకు, జూలై 20:—ప్ర్యాంకు ధర పడుటచే ధరలు పెరిగిపోవుచున్నవి. వర్తమాన చాల భయపడుచున్నారు.

16-వ తేదీని ఖాయపరచిన ధరలకు మించి బేరముచేయరాదని సుగర్ ఎక్స్‌క్యూజివ్ సంఘమువారు నిశ్చయించుకొనిరి. (పంచదారల రైతులు) ప్ర్యాంకు ధర పడిపోవుటచే పట్టుపరిశ్రమ కష్టపడలేదు నున్నదనియు, దాని సందర్భములకు నిపుణులు జెప్పినట్లు కరెన్సీని నిలకడగ చేయవలె ననుచున్నారని.

హ్యూరర్ ప్రతి కాఫీ బ్రోకరులు తమ వర్తకమును విస్తారముగా సాగింపదలచుకొన లేదు.

ప్ర్యాంకు ధర గంటగంటకు మారు మారుటచే విరోధకరముగ వస్తువులను విక్రయించు దుకాణములు మూసివేయబడును.

ఫ్రెంచి ప్ర్యాంకులు 239.25 ఒక పానుకు సమానముగ నున్నవి.

ఫ్రెంచి మర్కతివర్గము

ప్ర్యాంకు, జూలై 20:—క్రొత్త ప్రభుత్వము ఎంతకాలమునునని అనుకొనుచున్నారు. ఇదియే ముఖ్య సమస్య. త్వరలోనే పడిపోవునని కొందరునుచున్నారు. సాగునని కొందరునుచున్నారు. ఒకవేళ రాజ్యాంగసభలో నెగ్గినను నెనెటులో ప్రభుత్వము పడిపోవు ననుచున్నారు.

ఆర్థికమంత్రికి సంపూర్ణ అధికారము లండవలె నని డిమాండ్ గా రనిరిని లీజర్లు పత్రిక తెలుపుచున్నది.

బ్రిటిషు ఇండియను యూనియను

లండన్, జూలై 20:—ఇండియానుండి వచ్చిన ప్రముఖులకు బ్రిటిషు ఇండియా యూనియనువారు విందుజేసిరి. కన్నాట్ ప్రభువు ఇండియాలో ఇటీవల జరిగిన అల్లరులగుర్ని విచారించుచు మరల అట్టిం రాకుండుగాకయిరి. మనము ఓ పికబట్టి సహించవలె ననిరి. ఈ అల్లరులగుర్ని అతిశయోక్తి గ బలకరాదనిరి. కరెన్సీ క్యాండుహార్టు కమిషనులవలన తృప్తికరముగ ఫలితములు గలుగాక యనిరి.

ఇట్టి సంఘములను డొమినియనులం దండటను నెలకొల్పవలెనని లిట్టా ప్రభువనెను.

కల్లింగ్ డ్రాఫ్టు కనడా పరిపాలనమును దిగ్విజయముగ తన సహజసామర్థ్యముతో నిర్వహించు గాకయని రిడింగు ప్రభువు గోంను.

ప్రస్తుత కష్టములన్నియు క్షణికములు యుండునవేగాని నిధిముగ ఏర్పడవలసిని నిశ్చయించుకొనవలెను.

ఇండియాలో గూడ అగ్రార్లు మహారాజాగా రున్నట్లుల బ్రిటను ఇండియా యూనియను ఒకటి యుండిన బాగుండునని రి. ప్రతిరాజధానియందు ఇట్టిదానిని స్థాపించుటకు ప్రయత్నించవలెననిరి.

భారతదేశము

బ్రిటిషువారి బాధ్యత-సానుభూతికావలెను

లండన్, జూలై 20:—

సంస్కరణముల ద్వారా భారతీయులు స్వపరిపాలనమునకు తగుదురాయని పరిశీలించుచుండ ఇట్టి సమయమున భారత స్వయంసంపాదక గూర్చి పోర్టుమెంటులో చర్చించుట అంతముఖ్యముగాదని టైముస్ పత్రిక వాదించుచున్నది. సంస్కరణములచే బ్రిటిషు బాధ్యత తగ్గవలెనున్నది. మరింత హెచ్చుననుచున్నది. ఇండియాలో పరిస్థితులు మారుచుండుటచే మరింత మెలకువతో ప్రవర్తించవలసి యున్నది. అందుచే బ్రిటిషు బాధ్యత హెచ్చు అగుచున్నది. బాధ్యతను వహించుచు పదలకొనక సానుభూతిని జూపవలె ననుచున్నది.

సాంఘిక కలహములను అణచుటలో ఉత్తర హిందు స్థానములో బ్రిటిషు అధికారులు భారత అధికారుల సేవను ఇచ్చిన ప్రభువు కొనియాడు టెంతయు మంచిదే యని టైముస్ పత్రిక ఆమోదించుచున్నది.

హిందుమతాభివృద్ధి కలహములకు కారణము హిందూ మతాసభ శుద్ధిసభవారి ప్రయత్నములే యని సర్ ఆల్బాన్ ఆలీగారు తెలుపుచున్నారు. రాజకీయముల తోడను, బ్రిటిషు విధానముతో సంబంధము లేదట.

రాజప్రతినిధి యుపన్యాసము

ప్రస్తుత పరిస్థితులను ఖండించుట

లండన్, జూలై 21:—డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: రిడింగు ప్రభువు ఓమితో పాలించినందులకు ఆతని పాలనము ఫలించినది. ఇర్విన్ ప్రభుని విజ్ఞప్తి హృదయమును కరగించుచున్నది. దానినిగూడ ప్రజలు మన్నించెదరు గాక. స్థానిక బ్రిటిషు భారతాధికారులకు కష్టముగ నున్న పరిస్థితులు త్వరలో అంతరించుగాక. ఆకష్టపరిస్థితులున్నంతకాలము స్వపరిపాలనమునకు అంతయు అడ్డుగనుండును.

మొహరము

(స్వకీయనిలేఖరి)

మోహరాబాదు (సింధు) జూలై 22:—మొహరము కాంతముగా జరిగిపోయెను.

భారత సేవాసదననిధి

సర్ సానుభూతుగారు రు 500 అంపిరి

పూనా, జూలై 22:—సర్ విక్టరు సానుభూతుగారు 5 వేలరూపాయలను భారత సేవాసదనసహాయనిధి కిచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

కావలెను

మంచి తెలివి, యోగ్యత, నమ్మకము, అంగభాష పాండిత్యము మొదలగునవి గలిగి నట్టివారు కాకినాడలోనున్న ఒక నమ్మకమైన కంపెనీయందు మేనేజరు పదవికి కావలెను. వ్యాపారమునకు సంబంధించిన విషయములందు అనుభవముగలిగి యుండవలెను. జీతము నెల 15 రు 200 రు 250 వరకుండును. జయమొందునట్టి దరఖాస్తువారు రు 10,000 లు నగదుగా ధరావత్తుకొండ చెల్లించవలసియుండును. మంచియోగ్యతగల వారు మాత్రమే ధరఖాస్తులను ఈ దినపత్రికాసమక్షమునకు పంపుకొనవలెను. K. c/o Andhrapatrika, P. B. No. 212, Madras

క్రైస్తవ ధర్మ టెరు 225కి

21-7-26 బుధవారమునుండి 23-7-26 శుక్రవారమువరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సా|| 6 గం 15; రా|| 9 గం 30 ని మ ద న్ ధ యే ట రు లి మి టె వారు

“కౌన్ ట్ కాగియన్స్”

18 వ శతాబ్దమునది “మెలిక్” అను అతిబృహత్ దేవునాని గుణగతములకు సంబంధించిన నాటకము. 6 రీజ్యుగలిగినది. నాటకము చూచునపుడు చాలా రసవంతమై ఒక్కడుగైన మెదల్చుకొలుగు.

24 జూలై శనివారం మొదలు

“టర్క్ మూర్”

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల స్థితి

కేపుటౌను సమావేశము

గాంధీమహాత్ముని యభిప్రాయములు

అహమ్మదాబాదు, జూలై 22:—కేటి యంగు ఇండియాలో గాంధీమహాత్ముని ఈశానికీయముగ వ్రాసెను.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల స్థితిగూర్చి విచారించుటకు కేపుటౌనులో నొకసమావేశము జరుగుటయు, భారత పరిస్థితులను తెలుసుకొనుటకై ఒకకమిషను భారతదేశమునకు వచ్చుటయుమంచిదే. బాధ్యతాయంతయు యూనియను ప్రభుత్వముదే గావున ప్రభుత్వమువారు కేపనివేసిన ప్రజాభిప్రాయసమ్మతితో నుండవలయును. భారత ప్రభుత్వ హక్కి దవసరమని యెప్పుడును దలంపలేదు- అయినను భారతీయుల హక్కుల గూర్చి భారతదేశమున ప్రజాభిప్రాయమును గలుగజేయ నక్కరలేదు. అది సిద్ధముగనే వ్యక్తమైయున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో గూడ భారతీయుల హక్కు చాలా న్యాయమైనదని యూరోపియనులకు తెలియజేప్పటకు యెక్కడ యేమియు జేయ వీలులేదు. కాబట్టి యూనియను ప్రభుత్వము సదుద్దేశముగగి, ఆ ప్రతినిధులవచ్చి చర్చించుటవలన గల్గులాభముల యెట్లున్నను సరియైన భారతీయ ప్రతినిధుల నెన్నకొనిన యెట్లు యూరోపియనుల అభిప్రాయములను సరియైనదానిలో తెల్పుటకు యీ సమావేశము తోడ్పడగలను.

“దక్షిణాఫ్రికానుండి ఒకకమిషను భారతదేశమునకు వచ్చుటమంచిదే గూడాను. స్వయముగ వచ్చి చూచుటవలన గల్గులాభములు బాగా యేర్పడును. స్వయముగ వచ్చి మనస్సులను ముఖముభిజ్ఞాచించువలన గల్గు ప్రయోజనము యెంతవ్రాతలను జదివినను ప్రతినిధులను గలుసుకొనినను ఉండదు. ఈ కమిషనులో దక్షిణాఫ్రికా సమస్యను బాగా తెలిసిన వారు జేర్పబడుటగూడ మంచిది. మన హక్కులు నిజముగా న్యాయమైనవి. వానినిగూర్చి యెంత పరిశీలించిన మన కంత మంచిది.

న్యాయము జరుగునా?

మహాత్ముడు తుదకు ముగించుచు నిట్లు వ్రాసిరి:—ఈ పటమున కింకొకవైపు గలదు. మార్గాను సేనాని ప్రసంగములు కలవరము గలుగజేయుచున్నవి. ఆపటి నేటిపుల కేమియు జరుగనిదే భారతీయులకు న్యాయము జరుగునని నేను తలంపజాలను. భారతీయుల యెడల నైన న నేటిపుల యెడల నైన న వారి మనోవైఖరి ఒకటి యే. భారతీయుల విషయముమరింత అధ్వాన్నముననున్నది. నేటిపుల విషయమై శ్వేతముఖులు తప్పక నాలోచింపవలసియుండునందురు. భారతీయులు మధ్యవచ్చినవారు మాత్రమే. అయితే భారతీయులను ప్రభమున దక్షిణాఫ్రికాకు దీసికొనిపోయిరి. శ్వేతముఖులకు పనిజేయుటకునియు, వారలకు మంచి వరతుల మీద కాశ్వతాపాసము వాగ్దానము జేయబడినయు మరచి పోయిరి. ఇప్పుడు కాపలసినది వారు వాగ్దాన మేమి జేసినగాదు. భారతీయవాస్తవ్యులయెడ శ్వేతముఖుల మనోవైఖరి యెట్టిదనియే ముఖ్యము. వారియెడల నెక్కువ ప్రాతికూల్యముండుట వలన, నేటిపులకు న్యాయము జరుగనిదే వారికి న్యాయము జరుగునని తలంపజాలము. (ఆ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి పర్యటనము

నాగపూరులో స్వాగతము

నాగపూరు, జూలై 22:—రాజప్రతినిధి స్వేచ్ఛలు బండి కలకత్తానుండి యిచ్చటికి ఉదయం 7½ గంటలకు వచ్చెను. వారువచ్చినట్లుల గుర్తుగా సీ. తా. బ. ప్రి. జో. ట. మ. డి. ఫీ. ర. ం. గు. ల. ప్రే. ల్ప. బ. డె. ను. స్వేచ్ఛనుగూడ గవర్నరు బట్టరు ప్రభువు దండయు రాజప్రతినిధికి అచ్చటికి వచ్చిన ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక ఫర్మలను అసధికారసభ్య ప్రముఖులను ఎరుకపరచిరి. అంతట ప్రభుత్వ మందిరమునకు మోటారుల మీద బోయిరి. మార్గమంతయు అలంకరింపబడి పోలీసులు బాదులు తీర్చి నిలువజేట్టబడిరి. రాజప్రతినిధి దండయులు చూచుటకు జనమంతటను సమీకరించెరి.

ప్రభుత్వమందిరమున 10½ గంటలకు మధ్యరాత్రియలు వీరాదులలో కర్ణకప్రముఖులు రాజప్రతినిధికి రజతపేటెక యందుంచి యొక సన్మాన పత్రము రప్పించిరి. అందులకు తగిన రీతిని రాజప్రతినిధి ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. అంతట రాజప్రతినిధి గా|| డె. టి. మార్టిన్ తాచి, కాశీగార్లతోను బి. యస్. కొత్తాల్ సి. ఆర్. యస్. జోషి; సాగర్ బి. మెహతా గార్లతోను సంభాషణ సలిగిరి.

ఇర్విన్ ప్రభ్య బట్టరు ప్రభ్యతో కలిసి 11-30 గంటలకు మ్యూరు మిమోరియల్ ఆస్పత్రిని చూచిరి. అచట వైద్యశాల సంతను సందర్శించెను. (ఆ. ప్రె.)

పోర్టు సెంటుజార్జి గజిటు

(జూలై 20 మంగళవారం)

పోలీసు

ఎ.కె. బాపయ్యనాయుడుగారిని గంటూరు డిస్ట్రిక్టు మాఫర్మెంటుగ నియమించిరి.

ఎ.కె. ఎ. ఎస్. మహమ్మదు నుక్తి సాహేబుగారిని పార్వతీపురం డిస్ట్రిక్టు మాఫర్మెంటుగ నియమించిరి.

న్యాయశాఖ

డి. ఎఫ్. మాకుల్లెండుగారిని మదరాసు జైలులో విజిటు డౌగ నియమించిరి.

ఈ దిగువవారిని బెంచి మేజిస్ట్రేటులుగ నియమించిరి.

రాజమండ్రి—మహమ్మదు అమీను సాహేబుగారు.

బళ్లారి—కె. రామరావుగారు. ఎస్. శ్రీనివాసరావుగారు.

ఎ. కె. వీరప్పగారు. జి. చన్నప్పగారు. హుస్సేన్ రావుగారు.

శ్రీనివాసగంగుగారు. రా. సా., జె. పాపయ్యచెట్టిగారు.

కె. రామచెట్టిగారు. ఎం. హనుమంతప్పగారు. ఎస్. శివప్పచెట్టిగారు.

బి. ఇస్మాయిల్ సాహేబుగారు.

నర్సారావుపేట—ఎం. వెంకటరామకృష్ణరావుగారు.

పి. వెంకట్రాసునాయుడుగారు.

1926 జూనునండి రామచంద్రపురంలో ఒకరిని, అను లాపురంలో యిద్దరిని జిల్లా ముసఫరులను నియమించుటకు నిశ్చయించిరి.

రిజిస్ట్రేషను

కె. వెంకట్రావు అప్పర్గోడు పబ్లి రిజిస్ట్రార్ గారిని విశాఖపట్నం జిల్లా రిజిస్ట్రార్ గ నియమించిరి. ఆగస్టు 1 తేదీనుండి విశాఖపట్నం జిల్లా రిజిస్ట్రార్ గ ఎస్. లక్ష్మీనారాయణ పిల్లే గారిని నియమించిరి.

రిజిస్ట్రేషన్ శాఖ

ఈ దిగువ డిస్ట్రిక్ట్ కలెక్టరుల నియామకములు జరిగినవి:—జి. నుబ్బారెడ్డిగారు గంటూరు. కె. రాజప్పయ్యరు సుందరం ఆయ్యరుగారిని గంటూరునుండి కడప. రా. సా., ఆర్. గుబ్బయ్యనాయుడుగారిని— నెల్లూరు ప్రెజిరీ.

అభివృద్ధి శాఖ

ఎం. అమీరు పాద్నాగారిని చిత్తూరు జిల్లా ఫారెస్టు ఆఫీ సరుగ నియమించిరి.

విద్యాశాఖ

టి. ఆర్. సుందరమయ్యరు, తిరువళ్ళీ-టి. రేంజి డిస్ట్రిక్టు మాస్టరు ఇన్ స్పెక్టరుగారిని విద్యాశాఖ డైరెక్టరువద్ద పెర్మనెంట్ అసిస్టెంటుగ నియమించిరి.

తూర్పుగోదావరి జిల్లా సెకండరీ విద్యాసంఘము సభ్యుల రాలిగ శ్రీమతి వి. ఎస్. చాజమాణి గారిని నియమించిరి.

రెజిస్ట్రార్ తాలూకా బోర్డునుండి కృష్ణా జిల్లా విద్యాసంఘ సభ్యునిగ కె. వీరయ్యపంతులుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

హో. స్నేటము ని నీ ప లు సంఘము నుండి పి. ఉద్దానయ్యగారు బళ్లారి జిల్లా విద్యా సంఘసభ్యునిగ ఎన్ను కొనబడిరి.

పబ్లికేషన్లు

ఎస్. వి. బాలసుబ్రహ్మణ్యయ్యరుగారిని కృష్ణాపత్రికను విజిజను అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగ నియమించిరి. ఎ.కె. ఎ. రామ నుబ్బయ్యరు సూపర్ వైజరుగారిని గంటూరు టాక్సు పబ్లి కేషనుకు సూపర్ వైజరుగ నియమించిరి.

వి. ఎస్. ప్రణతార్థి ఆయ్యరు, అసిస్టెంటు ఇంజనీరు గారిని బందరు పబ్లికేషనుకు నియమించిరి.

అసిస్టెంటు ఇంజనీరు, వి. రామస్వామి ఆయ్యరుగారిని కడప పబ్లికేషనుకు, ఎ. జి. చాల్లగారిని హాస్పేటయందు నియమించిరి.

వైద్యశాఖ

కె. గోపాలరావుగారిని నెల్లూరునుండి మదరాసు యెల్లోగ వైద్యశాలయందు నియమించిరి.

కె. ఎం. మాతుల అసిస్టెంటు సర్జనుగారిని నెల్లూరు జిల్లా స్పెషిలిస్టుగా నియమించిరి.

ఇల్లు కూలుట

హంబాయి, జూలై 21:—గోవాలియా కోనేటిపద్మ య్యటి కూలి ఒక మోటారు డ్రైవరు మరణమునకు కారణ య్యైను. రెండుమోటారులు ధ్వంసమయ్యెను. (ఆ.తె.)

అంతర్జాతీయసభలు

మ సోల నీ పద్ధతి

లాల్ బాబుజవహర్ రావుగారు జూను నెల 3 వ తేదీని

వ్రాసిన లేఖ

ఇటలీ రాజకీయములను మసోలనీ పద్ధతులను గూర్చి నేడుదయమున మహాపత్రికలో తీవ్రమైన చర్చ జరిగినది. ఇటలీ కార్మికుల ప్రతినిధి సంగీకరించు విషయమున వివాద కలిగినది. అర్హతలను పరీక్షించు సుపసంఘమున గూడ నీవిషయమున భిన్నాభిప్రాయములు కలిగెను. అధికసంఖ్యాకు లొకరిపోర్టును అల్పసంఖ్యాకు లొకరిపోర్టును పంపిరి. ఉపసంఘములో రెండు వంతులమంది అంగీకరించిరి. ఒక వంతు వారంగి కరింపలేదు. ఇతర దేశముల కార్మికులందరును ఏక గ్రీవముగ ప్రతికూలభావమును వెల్లడించిరి. ప్రాతికూల్యమును పమర్థించు పరామత్రతినిధి మున్సియరు జొవుహాగారతి గంధీరముగా సుపసంఘించిరి. మసోలనీపద్ధతులను నిరసించిరి. ఇటలీ కార్మికరాయబారి సంగీకరింపగూడ దనిరి. అందులను సభ్యులు వార్షికులను నోసరించిరి. ఈవాదమును ఖండించుచు ఎస్. రోస్సానీగారుగూడ గొప్ప యుపన్యాస మొసంగిరి. ఇతడు గూడ గొప్ప వక్తయే" అని లాలాజీ వ్రాసెను.

జూలై నెల 9 వ తేదీని లాలాజీ వ్రాసిన లేఖ

నేను జనీవానుండి పారిసునగరమునకు వచ్చితిని. జనీవా నగరము చాల అందమైనది. మంచితావునం దున్నది. అన్నిజాతు లవారు నవట కలరు. అంతర్జాతీయముగ దాడికి చాల ప్రాము ఖ్యత కలదు. అది జ్ఞాపకముంచుకొనదగిన నగరము. అది అతి ముఖ్యము లగు చారిత్రకవిషయముల సంబంధమును గూడ కలిగి యున్నది. ప్రపంచమున నిట్టి విఖ్యాతిగల నగరము మరేదీయును గూడ కనబడదు. మత సాంఘిక రాజకీయములందు ఐరోపా ఖండమున కలిగిన నూతనాభివృద్ధి యంతయును మొదట స్విట్జర్లండులోనే ముఖ్యముగా జనీవాలోనే ప్రారంభ మయ్యెను. పాశ్చాత్యదేశములందు సుప్రసిద్ధవిప్లవకారు లగు కాసో, వాలే టయరు, మజినీ, క్రోపాట్కిన్సు, కోనతు లెనినగా రైపుడో యొకపుడు జనీవాలో నివసించియే యుండిరి. జనీవాలో సున్న లాకులీరును అను సరోవరము ప్రపంచమునందలి సరోవరము లన్నిటిలోను మిక్కిలి పెద్దది. పరిసరరామ టీయకమును వర్షింప నలవిగాదు. పండిత శ్యామజీ కృష్ణనర్మగారు (భారతదేశ విప్లవ కారుడు) గూడ జనీవాలోనే నివసించుచున్నారు. స్విట్జర్లండు ల్లో నివసించుచుండిన పాశ్చాత్యవిప్లవకారు లందరును దారిద్ర్య ములన చాల శ్రమపడుచునే యుండిరి గాని కృష్ణవర్మగారికి చాల ధనముకలదు. ఐనను అతడుగూడ దారిద్ర్యమునే ప్రేమిం చెను. అత డచట ప్రచారము నేమియును జరుపుట లేదు. ఆస హాయుడును దీనుడునై జీవించుచున్నాడు.

చాల అంతర్జాతీయసంఘములకు ప్రధానస్థానములు జనీ వాలోనే యున్నవి. నానాదేశసంఘము అంతర్జాతీయ కార్మిక కార్యాలయము ననుబంధముగా జేసికొని చాల ప్రాముఖ్యతను బడయగలిగెను. వీరల్లు యింటరుపార్లమెంటరీ యూనియను అను ప్రాచీనసంఘ మొకటిగూడ నవట కలదు. దానికి మంచి కార్యాలయము కలదు. చాలమంది ఉద్యోగులున్నారు. కార్య దర్శికి పెద్దదేశ మున్నది. అతని యుద్యోగము స్థిరమైనది. ప్ర

పంచమునం దీ పార్లమెంటులో చాలభాగ మీసంఘమున క బంధములుగానే యున్నవి. అ తీయదాయము నుండియే పార్లమెంటరీ సంఘమునకు చువాలను చెల్లించుచున్నవి.

కార్మికోద్యమము

ప్రపంచవిషయములలో కార్మికోద్యమమున కత్యధి మగు ప్రాముఖ్యత లభించిన దను విషయము జనీవాలోనే స్పష్ట ముగా తెలియగలదు. 50 ఏండ్లక్రితము యజమానుల వరతుల! బదులై కార్మికులు కడుసులభముగ నెల్లవోట్లను లభించుచుండిరి అప్పుడు కార్మికులకు సాంఘికసౌకర్యములును మర్యాదయున లేనేలేవు. కార్మికులకు కొట్టుట, తిట్టుట, తిన్నట, పరాధి విందుట, అపహరించుట, తిరిమి వేయుట మున్నగు పత లను యజమానులు నిర్భయముగా నొసరించుచుండిరి. నేడు ప: నితులు పూర్తిగా మారినవి. అయిరోపా అమెరికా ఖండము లో కార్మికులస్థితిలో గొప్ప మార్పుకలిగినది. జాతీయసమస్య లోను అంతర్జాతీయ సమస్యలోను గూడ నిపుడు కార్మికులకు పలుకుబడి కలిగినది. సార్వభౌములును, రాజులును, ప్రజాత్రతి నిధి (పార్లమెంటు) సభలును దొరతనములునుగూడ కార్మికు లను గౌరవింపవలసి వచ్చినది. ఆర్థికసమస్యను నిర్ణయించుట కన్ని దేశములలో కార్మికుల స్థితియే ప్రధానమైనది. కార్మి కుల అధీనమున ఆర్థికముల ఆధీనమున రాజకీయములు నుండు నట్టిస్థితి యేర్పడెను. సాంఘికవాదుల (సోషలిస్టు) ప్రచారమే దీనికంతకునుకారణము. స్వార్థవర్తకములేకుండకట్టుబాటుతోను పనిచేయుటవలననే యిట్టి సభ్యులీతము కలిగెను. (స.కే.మ.)

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876 Imperial Telegraph College, DELHI.

ప్రకటన

తెనాలి తాలూకా గుడివాడ కాపురస్తుడు బొద్దు లూరి వెంకటసుబ్బరావు అనేవారు బాపట్ల సబు కోర్టులో 2 P 13 of 1926 నంబరున తన్ను ఇన్ సాల్మెంటుగా declare చేయించమని పిటీషన్ దాఖలు చేసికొనియున్నాడు. శ్రీ సదరుపిటీషన్ ఆజ్ఞే హలకుగాను గంటూరు అఫీషియల్ రిసీవరుగారి యెదుట 23-7-26 తేదికి వాయిదావేయబడినది. నదరు వాయిదాలోజున అఫీషియల్ రిసీవరుగారి యెదుట హాజరై ఆజ్ఞేహలువుంటే తెలుపుకో వలసినది.

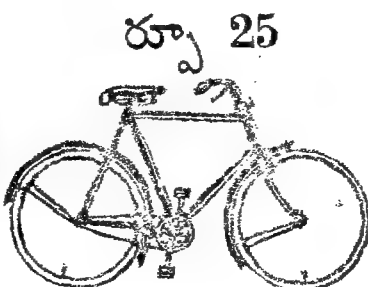
(సం)ఎ. సుబ్బారావు

పిటీషనరుతరపు స్టీడరు.

A. Subba Rao,
Vakil for Petitioner.

సర్కారు ఉద్యోగులకు మాత్రము

ప్రశస్తమైన లాభము

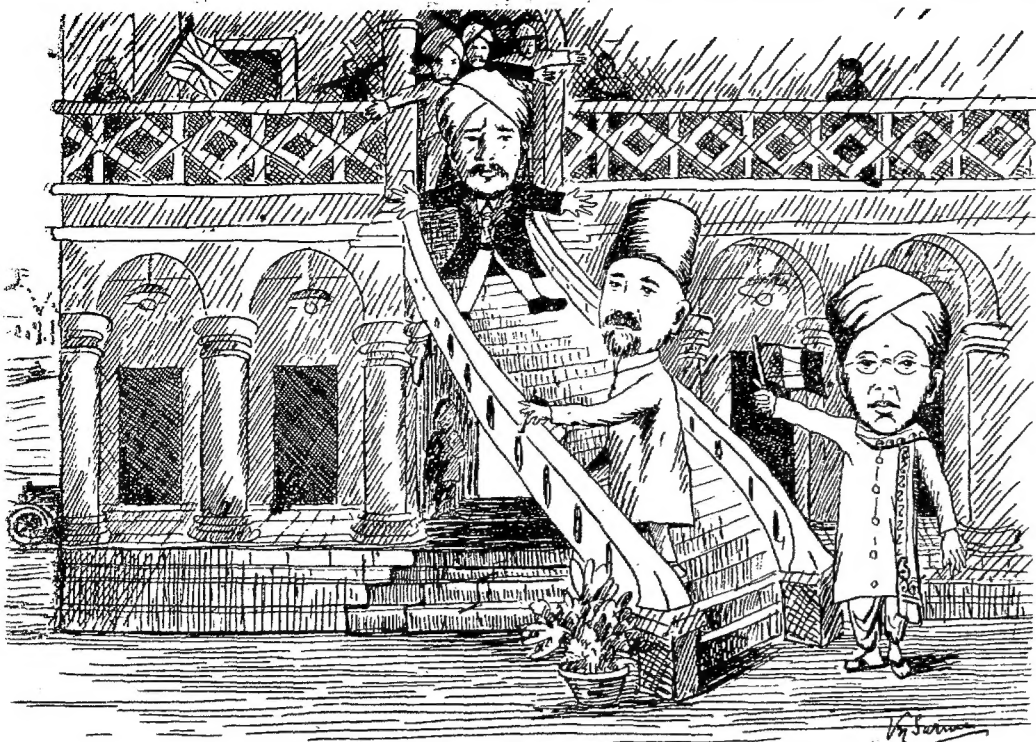

అడ్వాన్సుగా యిచ్చిన యెడల మేలురకం బ్రిటిష్ వారిచే తయారైన బార్బర్-హాబర్-పైకిలు ల్యాంపు గంట సహా యివ్వబడును. మిగతసొమ్ము 14 రూపాయల చొప్పున అయిదు పర్యాయములు చెల్లించవచ్చును.

సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

మణిలాల్ నేమ్చంద్ అందుకో

బ్రాడ్వే - మద్రాసు.

కాననభామందరమున ప్రవేశించుటకు యాకుబ్ హుస్సేనుగారిపై గల ఆంతును దీసివేయవలయు డి. నత్యమూర్తిగారు తీర్మానము చెచ్చియుండ, జస్తిసుపక్ష సభ్యులును, ప్రభుత్వసభ్యులును అడ్డుపడి, తీర్మానము నోడించిరి.

నర్ పానగల్లుగారు: పూనా బ్రాహ్మణేతరులు

కాంగ్రెసు ప్రతికూల బ్రాహ్మణేతరపక్షము, రాజాగారికి స్వాగత మిచ్చియుండ, కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణేతరపక్షము ప్రబలవిముఖత జూపుట.

(హిందీపంచినాడి గ్రహింపబడినది)

కాబ్లాముగారి నాయుగమనము

భావల్పరమునుండి ఫిల్మి చేరిరి

ఫిల్మి, జూలై 21:—భావల్పరమునుండి ఇక్కడకు 11-తొలి గంటలకు వచ్చిరి. జమ్నా నది సమీపమునదిరిరి. తన పెద్దలు స్త్రీపురుషులువారికి స్వాగతమిచ్చిరి. ప్రధానకమిషనరు కొత్తలు కమ్మూండెంటు, ఫిల్మి లిగేడు అధికారులు, డిప్టీ కమిషనరు సివిలు పర్సన్, పోలీసు సూపరింటెండెంటు, సావాలేసు కొమిషనరీ ప్రతినిధిగార్లు హాజరైరి. మావిలేఖరికి కాబ్లాముగా క్లుప్తము చెప్పిరి. “భావల్పరమునుండి ఏమియు ఇబ్బందికలుగలేదు. పోలీసు గంటలలో అక్కడనుండి వచ్చితిని. తీవ్రమైన కాళియు దుమారములు మాత్రము కరాచీనుండి యున్నవి బస్తాలో వేడిమియు, బండర్బుచ్చులోని కెరటములు తీవ్రవా ముత్తులు భరింపలేకపోతిని. బండర్బుచ్చుచుడాటలు అర్ధవృత్తము. తిరిగివచ్చి దాటితిని. నేను మధ్య రాసము ప్రముఖుడి చివరి మొదలు మార్కెట్లోయే లేదు. కావున సర్వేయియేటకు ఫోటోగ్రాఫులు తీయటకు వీలులేకపోయెను. అలహాబాదు ఏకముగాపోవలె ననుకొంటినిగాని సిమ్లా వాతావరణం వేడికొరకాగితిని. తిరిగి పోవునపుడు ఫిల్మివచ్చెదను. బహుశ, విప్లవంలో రాగలుగుదును.

కాబ్లాముగారికి సావాలేసుకంపెనీ పెట్రోలినిచ్చి ఉ

పాపారములినెచ్చెను. 1.30 కువిమానమెక్కెనుగాని అది కదలక పోయెను. “ఇంజనుపాడెనది. ఇదివరకెన్నడు నిట్లుజనగలేదని రి. ఇంజను బాగులేయువరకును టిఫ్ కోటిక్కడ నుండురు. రేపుదయమున బయలుదేరుటకు తలపెట్టిరి. (ఆ. ప్రె.)

పటేలు నిధి

బ్యాంకిలో నప్పపుచ్చుకొనుటకు కారణము అంతయు వసూలుకాకుండుటయే!

బొంబాయి, జూలై 21:—నిన్న మధ్యాహ్నము కొద్ది వారియెదుట ఒకవింతవ్యాజ్యము వచ్చినది. 1918 లో పటేలు గారింట్లాంటి పొపులకుమారు వారి కిరువలచిన బహుమానము 25 వేలును పొనుపడలేదు. 31 వేలు మాత్రము వసూలైనది. అప్పుడు వాదియు ప్రతివాదియు కలసి బ్యాంకిలో పత్రమువాసి 20 వేలకు తెచ్చి నుత్తము 28 వేలకు ఇచ్చి బహూకరించిరి. తరువాత వాసి 1923 లో వడ్డీతో సహా బ్యాంకి చెల్లించి తరువాత ప్రతివాదిని తిరిగివలసిన సగమును తీయవలసినదిగా గోరెను. కాని ప్రతివాది తానేమియు నీయనక్కరలేదని చెప్పగా కోర్టును రావలసిన యవసరము గలిగెను. న్యాయమూర్తి ఆయన ఆస్తి ఆదాయముల వివరములు తెలుపవలసినదని కమిషనరుగారికి వ్రాసిరి. వాయిరా వేయబడెను.

(ఆ. ప్రె.)

రాయలు మిలిటరీకాలేజి విద్యార్థులు

నాజరు ఆలిఖాను మధ్యరాష్ట్రముల డిప్టీ కమిషనరు అజీజుద్దీనుగారి కుమారులు

గణపతిరామునాగరుగారు

పండిత విష్ణురాముగారికుమారులు, మీరటు.

విష్ణుదిగంబరు పండితులు

హరికథాకాలక్షేపములు

సంగీతమహాసభ

హైదరాబాదు పింఘు, జూలై 22:—శ్రీపండిత విష్ణుదిగంబరుగారు కొన్ని నాళ్లనుండి ఇక్కడ హరికథా కాలక్షేపములు ప్రతి సాయంకాలమును జరుపుచున్నారు. కాలక్షేపములు అతి జయప్రసములు. వారి యజ్ఞానుసారముగాయక మహాసభ అగస్త్య మొదటి వారములో 4 రోజుల పాటు సమావేశమగును.

(స్వకీయవిలేఖరి)

అనంతపురజిల్లా మహాసభ

ఎన్నికల ఉపసంఘము 24 వ తేదీనుండి అనంతపుర కర్నూలు జిల్లాలందు ప్రచారము చేయును

(స్వకీయవిలేఖరి)

అనంతపురజిల్లా మహాసభలు 24 వ తేదీ నుండి గుంతకల్లులో సమావేశమగును. మున్నెమన ఆంధ్రరాష్ట్ర ఎన్నికల ఉపసంఘమువారు గుంటూరులో ప్రచారమును చేయుటకు ఏర్పరుపబడిన కార్యక్రమముమార్చి 24 వ తేదీన గుంతకల్లులో మహాసభకు హాజరై అటుపై అనంతపుర కర్నూలు జిల్లాల ప్రచారము చేసెదరు-గుంటూరు ప్రచార వివరకార్యక్రమము తరువాత ప్రచురింపబడును.

నాటకలక్షణము

శ్రీకాశీ కృష్ణచార్యులవారి సంభాషణలు

నాటక లక్షణము, జగన్నాటక రంగమున, వివిధతరంగ యవనికలు కాలానుసారము నభివృద్ధిని నిలువఱు తటతట లాడు తెరంగున, వివిధరీతులుగ నూర్చుచుండును. భానుక, శూద్రముడు మొదలగు ప్రాచీనకవిపుంగవుల నాటి నాటకరచనల వైఖరిగాని, స్వాతంత్ర్యము, సౌకర్యము, చండికాభిదానల కాలమందును కాలిదాస నాటకమునందు గల లాఠిత్వము, ప్రకృతి వైచిత్ర్యము, మురారికాలమందును, ఆపాటి స్వార్థస్వమును పట్టుకొనున సవినకృతులనుచుండును కనుపింపదు.

ఆంగ్లేయ భాషాచరిత్రమునందువలె ఆర్యభాషా చరిత్ర యందును యుగములు, శకములు వేరువేరు విడబడి యుండును. భానుడు మొదలగు మహాకవులు వశ్యవాక్కులు గాన, వాక్కులు తన్మూలమున తదనుసారియగు లక్షణమును, నిర్వచనముచేసి పర్వతోముఖప్రజ్ఞను వెల్లెబ్బిరి. పిమ్మట, వారి గ్రంథముల పఠించి తత్ సూత్రములకు సమయానుగతముగ నుండు నైతిక ధార్మిక సంప్రదాయములను చేర్చి, సామయాచారికములగు ధర్మమునకుతోడు సామయాచారిక పుస్తకముగ, భాషాధర్మమును నిర్వచించుచు వచ్చిరి. కాని కవితామగ్నహములేని యీ హుమనూత్రకారుల హస్తముల, కవితాముఖము మధురపడి హన్యకవితా ముద్రికలగు సూత్రములు మాత్రము సాహిత్య సూత్రములుగ వెలువడుచు వచ్చినవి. కవి యన్యకవితను దూరట నులభమగుటచేతను, కవితయు కొందరిచేతుల దుష్టపగుడుండు టయు గాంచి లాక్షణికులు కవితకు నియమములనుత్రా నూత్ర నామమున దెనకొచ్చిరి. కవితయుగుటకు నిలసిన నియమము లెప్పుడును కవితకు ఉండియుండగ తిరిగి బాహ్యనియమముల నట్లుల పీఠ ప్రధానముగ నిడకొని లక్షణముల నిర్వచించుచుండిరి ఇట్లుండుటల్ల ఆంగ్లభాషా విదులకు తెలిసినవిషయ మగు గొయ తీవ్రమైదులవంటి కవితాక్షణికులు పండితకవులు విమర్శక శేఖరులు, దైవబలమచేత జన్మించి యీ సంధిగతిని పెడకొట్టిన తప్ప ఆ జాతికిని ఆ భాషకును ఎప్పటికిని ముక్తి రానేరదు ఇట్టి మహాన్నత దళ ఆంగ్లభాషకు ఆంగ్ల దేశమున నుద్భవించు కొలికి మొదలగు విద్యుత్ కవుల ప్రయత్నములచే వచ్చి బావు మొదలగువారి నిరంకుశత్వమును తొలగించెను. రూసో జగ్జనీ దేశమున, గొయతీ ఇటలీదేశమున, క్రోసు మొదలగు తిత్వవేత్తల మూలమున సత్యవేదము వచ్చినట్లు, ఆంగ్లదేశమున శ్రీ ఆచార్యుల వారి మూలమున వచ్చిన విషయము ఎల్లరకును విదితము. ప్రాచీన విజ్ఞానమునందును పాండిత్యమునందు నిరుపమాను లయ్యును ప్రజ్ఞామేధా బలమున సవీనులకన్న నవీను లనిపించుకొనునట్టి ప్రతిభావిశేషమునందు రస గంగాధర ఖండిన కార ఆభినవ గప్తాచార్యుని మహనీయుల బుద్ధిబలమును మగవించు శ్రీ ఆచార్యులవారి మేధాసత్వము నిరుపమానము అనుమాట లోకవిదితము. ప్రస్తుతము, సంభాషణముఖముగ శ్రీ ఆచార్యుల వారిచే ప్రసాదించబడు విమర్శరాజములు ఆంగ్ల గీర్వాణ భామలయందు సమ సువిధముల అసంపూర్ణములయ్యి సంభాషణ యావముగా నుండుటచే వాదప్రతివాదముల నిరవిచ్ఛిన్నుని చెప్ప నన కాశములేనట్లు ఉన్నవి. పాతకుడు ఆయాప్రకరణములందు శ్రీ ఆచార్యులవారి, వాదప్రాధికిని వాక్య చతుత్ కృతికిని తెల్లవో యియూ సమయమందు వాక్యార్థమును గ్రహింపలేని యనకా మ్రము గలవు. రసాభాసలక్షణము, అభినయవిచారము, వాద శబదరచనాది ప్రాచీనాభినయాదివిమర్శ, మొదలగు స్థలములందు సిద్ధాంత పూర్వపక్షములకు గల భేదభావములను గర్తించుట బహుకష్టము. ఒకవేళ శ్రీ ఆచార్యులవారి వాదము ప్రాచీన భోరణిని అనుసరించియుండిన, ప్రాచీన గ్రంథసహాయమున ఆ యా ప్రకరణముల పర్వము చేసుకొనవచ్చును. కాని శ్రీ ఆచార్యులవారి వాక్యభోరణి, సిద్ధాంతములును పర్వతంత్ర స్వతంత్ర ముగ నుంటుండే, వారి పరమశిష్యులుగూడ దారితప్పక తిత్వ మును గనుగొనుట బహు దుస్సర మని నా ఆభిప్రాయము.

ఒకవేళ శ్రీ ఆచార్యులవారిని, సంభాషణపద్ధతిని గల ఇట్టి సంశయముల బావులకు, సంభాషణలకు అనుబంధముగ ఒక ప్రకరణగ్రంథమునగూడ నమగ్రహింపుడని యడుగుట న్యాయ మేని. అట్లుదేశియులు, కళావిదులు శ్రీ ఆచార్యులవారిని ప్రార్థించుట భావ్యమగును. కాని ఎన్నటికిని సంభాషణపద్ధతిని మార్పు టమాత్రము చేసుకొని, లోకులుగాని సహింపజాలము. ఏలయన సంభాషణలచే భాషకు రెండు ఉపకారములు జరుగుచున్నవి. ఒకటి యాంగ్ల గీర్వాణ భాషలయందు ఎన్నడును లేని విచిత్ర సంభాషణాత్మకముగ, నూత్న కావ్య సృష్టి (2) అభినవముగ నాటక లక్షణమును పర్వతంత్ర పద్ధతీ రచించుట, ఇట్లు గాక లక్షణ ప్రధానముగ ప్రకరణగ్రంథమున మాత్రమే రచించినది 'లక్షణశిరో భూషణముగ' నుండివచ్చున గాని సంభాషణలవలె కావ్యరాజముగూడ ఒక్కసారియే కాదు. కాన శ్రీ ఆచార్యులవారు ఈ సంభాషణలకుతోడు ఒక నాటక లక్షణగ్రంథమునగూడ ప్రపంచమునకు ప్రసాదించి నాటక కళాభూషణల కృష్ణజలన పొందవలెనని వారిని మిక్కిలి వేడుచు న్నాను.

మ. శ్రీనివాసరావు.

వోటుమాత్రము నియమలయు

నయ్య

బ్రహ్మసముడు దేవరకొండ బ్రాహ్మణుండు అల జగన్నాధు డెల్లు పద్మంబులందు నిజము గ్రహింపగోరెడు నిఖిలజనులు నామనవి చిత్రగింపుట న్యాయమయ్య. బంధుప్రేమను నే నాంధ్రపత్రికలకు పశ్యముల నంపకుంట నాభావమెట్టి యతడు మఱికొన్ని జతజేసి యంపెనయ్య బంధుగులగోన కలహముతో పగనవొక్కొ. కవులు కార్యాలపట్టున కానివార లనుచు వ్రాయు కవీంద్రుడు ఘనదేగాని నవులకు వ్రాసెనది జగన్నాధు డహహ నాజవాబును గనగ మనంబుగొగి. కవులు వంత్రిత్వమున పెద్దమనక గనర కవులు పగరాజులను వెనుకకునరల్చి ఖ్యాతిగనర కవులు దేయగలుగు పనులు వే రొకగు పల్లగలర వివేకులారా! న్యాయముగ డెల్లు జనులు వివంగలేరు కవికి నభిమానపంపద గలంగనలయు ననుచు వ్రాసెను వేరొండు మనములేడు నాకు తెలుసును మా జగన్నాధు గుణు. కవులకదిలోన కాంశల ఘనపథలను నిలుపు భావంబు వెల్లువయ్య నీతి వినుడు హాస్యముగ నట్లు వ్రాసె నా యయ్యగారు నాకు తెలుసును మా జగన్నాధు నామము. ఆహహ భావపపంచంబు నందు కవులు మునిగి వేరొండు కార్యముతో గనరటంచు తలచి మీరలు కవుల స్వతంత్ర శక్తి గనగలేరొక్క సిద్ధపంకల్పలార. నాదుపూర్వల ప్రఖ్యాతి నాదునోట వినుతలంపున మిత్రుడు వేడెగాని గ్రంథములు నిండు విషయంబు గాన నద్ది నేడు తెలుపను తుమియింప వేడుకొందు. భావముల మున్నకవుల స్వభావమొకటి చూచి నవ్వెడువా రెల్ల చోద్యముగను భావకూన్ముల కడు పెద్దవార లనుచు పొగడు చుందురు వారల పుష్కపామో. విశ్వవిద్యాలయంబు లుర్విని జనించి బానిసల సృష్టి చేయగా ఫ్యాక్టరీల టంచు వేరొందునప్పు డీ యాంగ్లసంస్థ నట్టిభావంబు తొలగింతురయ్య కవులు. పాశములలోన కవుల వాగ్ధానములను తెలుపు నిజులని మీరు గుర్తింపలేర కవుల నాహ్వన మునరించు ఘనమేగాని అవని కవిలేని విద్యాలయంబు గలదే. ఏళిఖండిని గావంగ నిచ్చగించి బదులు వ్రాసెనోగాని యీ పరశురాము డతడె యభ్యర్థిగాడు దయాశులార మానసంబున కోపంబు బూనలేడు. తిట్టి దిగపారబోసిన దీవెనలని యతిడె తెలవనయ్యది నిజంబయ్యలార అతని పద్యాలు వడిప్రయత్నముగను నాదు నామంబు చాటించె నాల్గుదిశలు. ఓ జగన్నాధ యానంద మిప్పటిల్ల నీచుపద్యంబులను జూచి నాదుకేక్తి కొల్పి ముట్టుల వ్రాసితి కొపగింప వలదు వోటుమాత్రము నీయవలయు నయ్య. గుండు సూర్య అనంతనరహరిరావు.

దక్షిణ బెంగాలులో వనాధిక్యము

సిన్ధు, జూలై 21:—బెంగాలు దక్షిణబెంగాలులో వర్షము తక్కువగ కురిసినది. దక్షిణబెంగాలుందు వర్ష మెక్కువగ కురిసినది. దక్షిణబెంగాలు బెంగాలులో సామాన్యముగను, మలబాగు ఉత్తరముదరాను తీరములలో అక్కడక్కడను మిగిలిన చోట్ల అతిస్వల్పవర్షమును కురిసినది. నూచన సంద్యుక్తి పర్వగజాలలో తగ్గుదలయు, ఒరిస్సాలో ఎక్కువగుటయు తెలుపింపవచ్చును. (అ. ప్రె.)

“వేదభూమి”

ఈ గ్రంథమును వందనములతో నంతుకొంటిమి. గ్రంథ కర్త అయ్యెనుని వేంకటాచలపతిరావుగారు. ప్రకాశము కను పర్తి చూర్మండేయ శర్మగారు. స్వవర్ణప్రకాశిని పత్రికలో నింతవరకు ప్రచురింపబడిన వ్యాసములు గ్రంథరూపమున ము (దింపబడినవి. వెలరు 2 లు. గ్రంథమువలయువారు, మదరాసు కీల్పాకులోని బృందావనమునందు నివసించెడి గ్రంథప్రకాశ కులపేర వ్రాసిన బహుయగలరు. ఈగ్రంథమునందు ఆర్యులీదేశము వారే యనియు వెలుపలనుండి వచ్చిరను సిద్ధాంతము విశ్వసంప దగినదిగాదనియు, నిరూపించబడినది. పాశ్చాత్యపరిశోధకుల వాదములలోపాటు, లోకమాన్యతలకు మహాశయని “వేదముల ఆర్కిటిక్సునివాస”మను గ్రంథమంగలియూహలుగూడ నిరాకరింపబడినవి. ప్రాచీనార్యుల శ్రేష్ఠతకు గొనియాడుటకు, పాశ్చాత్యగ్రంథములకొన్ని ప్రమాణముగగై కొనబడెను. “హిందూ సుపీరియారిటీ” అను గ్రంథములో భారతీయు లన్ని దేశములకును వెలసిపోయి ఆర్యనిజానమును వ్యాపింపజేసినట్లుచెబాయబడెను. వేదభూమి గ్రంథకర్తయు, యీ యూహను బలపరుచుచు న్నాడు. ఈజిప్టు, ఆఫ్రికా, పర్షియా, టర్కీ, స్ట్రాక్, సైబీరియా, జావా, బోర్నియో, చీనా, జపాన్, యూరపు, అమెరికాలకు ఆర్యులు పోయిరని, వీరితలంపు. అట్లునుడు అమెరికాకు బోయిఉలూపిని పెండ్లి ముడెననియు, బ్రాహ్మణ పోరోహితులు ఇంగ్లండుకుబోయిరనియు, జర్మనీదేశమునకర్యులను నార్యబ్రాహ్మణులొక్కమించిరనియు, ఈజిప్టును పంతుల్లు పోయిరనియు ఉదాహరింపబడినవి. ఈసంగతులు సత్యమగుచో, ప్రాచీనకాలమున సమద్రయాననిషేధ ముచారమున లేదనియు, హిందూమతము నన్ని దేశములలోను వ్యాపింపజేయుట కెట్టి యాటంకములు లేకుండెననియు గ్రహింపవచ్చును. ప్రాచీనార్యులై భవమునునిరూపించుట కత్యంతకుశూలము జూపువారు సంకుచితత్వద్వీని జూపక, విశాలముగ ఆర్యవాగరికమును పునరుద్ధరించుట వివేకము. మనపూర్వులంతటివారు లేరని యొకమూల చాటుచు, బౌద్ధత్వముగాంచుటకు వారు ఎంతటిసాహసము జూపిరో, అందులో సహస్రాంతమైనను చూపుటకెప్పటివారు ప్రయత్నింపక, విదేశీయులయడుగులకు మడుగులొత్తు చుండుటకన్న శోచనీయ మగుస్థితి వేరుండదు. ప్రాచీనవైభవమును గనుగొనుకొలిదియు ప్రస్తుత సంతతివారికి గర్వముదయించుటకు మారుగ నేటి నిస్సహాయస్థితి మరింతగ గోచరించి విషాద ముదయించును. “వేదభూమి” ఆంధ్రుల నొన్నత్యస్థితికి గొంపోవుటకు తోడ్పడు నెడల గ్రంథకర్తగారు పడిన శ్రమకు తిననభలము గలుగును.

గ్రంథమునందలి విశేషాంశములను మేమిటసంగ్రహముగ వివరించుటచేవానిబాగోగులనుచక్కగ గ్రహించుటకు వీలుండదు. గ్రంథమును స్వయముగ చదివినపుడే, అలోచన అతిశయించును. కావున ఆంగ్లమునాజనులీ సాత్రమును దెప్పించి చదివి, సత్యాన్వేషణకు గడంగి గ్రంథకర్తకు తగు బహుత్వా మొసగు బాధితులు.

సుకుమారి పరిణయము

ఇది పురాతన తాళపత్రగ్రంథమొండు లభించినది. దాని దిలకించ కేక్యముగాని యవస్థలో నుండుటచే ప్రస్తుతము అందః పదగద్యములు చదువరలకు రుచిచూపింపజాలనైని.

ఈ సుకుమారి పరిణయము నాల్గవ్యాసముల శృంగార ప్రబంధము. కృతికర్త:—తిరుపతీంద్రామాత్యుండ, కృతికర్త నరసింహాభిధేయియుండు.

గ్రంథమందలి గద్యముమాత్రము ప్రస్తుత మిందు ప్రచురించ మన్నాను. కాన పాతకు లీగ్రంథము నెంద్రసజ్జాచిన దెలుః ప్రాధితులు. లేకున్న ఎట్లోక్రమకొర్చి గ్రంథమును తిరుగ వ్రాసి ముద్రించవలె నని నాకోర్కె.

గద్య

ఇది శ్రీయల్లమంద కోటిశ్వర కళకాకటాక్ష వీక్షణ సమాసాధితి కవితావిజ్ఞంభణ నాగేశ్వరవిచక్షణ వాక్యైతిభాః భాస్వరకవి స్వరసారస్వత పదసంజామండీరరచనమత్కాః పురుషధురనచన రచనోపతాక్కి శతల్లివంత కలశోద్ధి సుధ కరభాసమాన జోగమామాత్మిపుత్ర పవిత్రవరిత్రి కాండిన్య గోత్ర సుజనవిధేయ నరశింహాభిధేయ ప్రణీతంబైన సుకుమారి పరిణయంబును శృంగార మహాప్రబంధంబునందు... ఆశ్వాసము అని వ్రాసినాడుగాన పాతకులు దీనిదిలకించి యీగ్రంథము ముద్రింపైన దెలుపవేడెదను.

వేదండ్ల గుంటూరుజిల్లా } గూడూరు-కోటిశ్వరరావు

యోగి టి. వి. నారాయణ రావుగారు

కలికి ఆశ్రమము, బల్లెపల్లి పోస్టు, కనిగిరితాలూకా నెల్లూరుజిల్లా

యోగిగారి శిష్యులుగా నుండగోరి చాలమంది వారికి వ్రాయుచున్నారు. విడివిడిగా ప్రత్యుత్తరములనిచ్చుట కవకాశములేక వారి లేఖను ప్రకటనార్థము మాకు పంపిరి. 2-7-26 వ తేదీని ఒకరు యోగిగారికి వ్రాసిన లేఖనాధారము చేసికొని యీ ప్రకటన చేయబడినది.

యోగిగారి లేఖ

మీరు వ్రాసినట్లు లోకములో (స్థూలదేహమును ధరించిన వారిలో) మరియు గురువు లేడని నాయనభవమువలన గూఢాగ్రహించితిని. మరియు గురువు యెచ్చట చిక్కునా యని విచారపడు నప్పుడే నేను దైవానుగ్రహమున పరమగురువు కృపను బడయఁ గల్గితిని. తాను సంసారపముద్రమును దాటి యి తరులను దరింపఁజేయఁగలకే క్రింద గల్గినవాడే గురు వనఁడనియుండును. అద్వైతార్థోపనిషత్తునందు గురువారిచిన గురులక్షణముల గొన్నింటిని మీ యనుభవముకొరకు యిచ్చుట వ్రాయుచున్నాను.

మూ. గురుభక్తిసమాయుక్త కృతమజ్ఞో విశేషతః, ఏవంతుణానంపన్నో గురుత్వభిధీయతే. తా. (గు) అనుభవము అంధకారము (అజ్ఞానము) ను, (రు) అనుభవము అజ్ఞానశాతము ను నూచించుచున్నది. (ఇల్లు) అజ్ఞానమును నిర్మూలించేయటవలన గురువనఁబడును. గురురేవంబ్రహ్మం గురురేవరాగతిః, గురురేవరావిద్య, గురురేవరాధ్యాత్మ. తా. గురురేవంబ్రహ్మం (పరమాత్మస్వరూపము.) గురురేవరాగతిః (పాండరిగిన స్థానము) గురురేవరావిద్య, గురురేవరాధ్యాత్మ (యజ్ఞముగాఁ బొందఁగినవస్తువు). గురురేవరాకాస్తా గురురేవరాధనమ్, యస్మాత్తదుపదేష్టాస్తా తస్మాద్గురురేవో గురుః. తా. గురురేవరాధనము. గురురేవో త్తదుపదేష్టాస్తా, పరబ్రహ్మము ను పరమస్థానము. గురురేవో త్తదుపదేష్టాస్తా, పరబ్రహ్మము ను పరమస్థానము నతఁడే పరమగురువు అని చెప్పియున్నది. నా పరమగురువగు అగస్త్యునిపూర్వ యిట్టివారే. శిష్యుఁడు సంసార తాపత్రయముందుఁ దగులుచు విడిచిపెట్టెను తెరంగుఁ గానక పరితపించుచు సన్యాసిపదేశమునకై తగు గురువును వెదకుకొనుచున్నాఁడు. సద్గురువులను శిష్యులయొక్క హృదయపరిపక్వమును బరీక్షించి తగునవారిని స్వీకరించుచున్నారు. ప్రథమమున ముముక్షువు దెలిసికొనవలసినవిషయములు గొన్ని గలవు. ముక్తి గోరి గురువుచెంతఁ జేరుట కభిలషించుచున్నాను గదా? ముక్తి యనఁగా నేమి? గురుపదేశప్రకారము నడచి గమ్యస్థానమును జేరఁగలనా? ఆమర్గమునందుఁగల కష్టములను, నష్టములను, శోధనలను నే నాగఁగలనా? యని విచారించి నీకు నీవు తృప్తి జెందినయెడల గురుకటాక్షమున కాశించుము. లేనియెడల ముక్తియనుమాటను దలపెట్టకుము. ఒకరాజు తనశత్రు రాజువారికి దండు వెడలునప్పుడు తనబలమును, పరబలమును విచారించి క్షత్రిజాలినప్పుడు మాత్రమే రణమునం దెదుర్కొనఁ దగియుండును. లేనియెడల విరమించుకొనఁ దగియుండును. అట్లులే మోక్షమార్గమును రంగంమునకుఁ బోల్చి యిచ్చుట తీత్రువు లరివడవ్వలని భావించి, యోగాభ్యాసాదుల చేతను, తత్త్వవిచారముచేతను ఈత్రువులను జయించి, మనస్సును స్వాధీనముజేసుకొని స్వారాజ్యమును (అత్మరాజ్యమును) బొందఁగియున్నది. నీమనస్సును నీస్వాధీనమును జేసికొని నప్పుడే తత్త్వమును దర్శింపఁ గల్గుదువు. కొందరు ముక్తి యనునది గురుభక్తి మన తలచి ముమ్మలను శిష్యులనుగాఁ జేర్చుకొనుఁడని వచ్చి ప్రపంచవిషయముల వదలి నిచ్చగింపక శోధనలయందు దాగఁజాలక పైగా నన్ను నిందించుచున్నారు. ముక్తియనఁగా ప్రపంచమును వదలుట. ప్రపంచమును వదలనివాని కేవిధమునను ముక్తిలేదు. ఆత్రయనునదే ప్రపంచమునందు జీవుని బంధించుచున్నది. ఆకాత్మ్యాగమే పరమగురుప్రదమైన ముక్తియొక్క స్వరూపముగా నున్నది. ప్రపంచసంబంధమే (వాసనాయంతమే) అజ్ఞానము (చీకటి). ప్రపంచత్వ్యాగమే (వాసనాత్వ్యాగమే) ను జ్ఞానము (వెలుగు). ప్రపంచరీతిగా నేది కుఱుమని భావించుచు మో, యదియే మోక్షమార్గ గామికి దుఃఖముగాఁ గాన్పించును. ప్రపంచరీతిగా నేది ఘనమో జ్ఞానరీతిగా నది ఘనహీనము (అధమము) ప్రపంచరీతిగా నేదిలాభకరముగా నుండునో దానిని జ్ఞానము (ప్రపంచరీతిగా నేదిలాభకరముగా నుండునో దానిని జ్ఞానము) అత్మార్థవిషయమై స్వముగాఁ దలంచెదరు. గురువులకు శిష్యులు ఎలాటి ప్రతిఫలమును సమర్పించదలంపరాదు. శిష్యు లర్పించు ధనధాన్యవాసనాదులతో గురువున కవసరముఁడను. వీరి బాహ్యోపచారములును ప్రపంచబూటకమునకు సంబంధించినవిగా

నుండును. ఆయన నిష్కల్యైష్ట్యుఁడు. సహజానందమును అమృతత్వమును బొందియున్నాఁడు. మన ప్రపంచభోగము లన్నియు ఆయనకు వాంఛ్యకేసమునంటివి. గురుపదేశమును క్రమముగా నాచరయించుఁ జెట్టి ప్రపంచత్వ్యాగవిషయమైన శోధనలయందు జెట్టి కష్టనష్టములు సంభవించినను, తుదకు ప్రాణమైనను వదలుటను సిద్ధపడి మనోధైర్యముచే అంతర్యత్రేతులను జయించి గమ్యస్థానమును జెందుటయే గురుపూజయగును. నన్ను గురువునకు సంపూర్ణార్థ్యాగ జేసికొనినవాడనై ఆయనచే శోధింపఁబడిన శోధనల కన్నిటికి నాగి మరణతుల్యములగు అవమానములకొరకు, లోకులచే బిచ్చివాడనని చప్పట్లుగొట్టించుకొని తృప్తిపడుటచేతనే లోకవాసనను జయించి భార్యను, గృహములను, పశువులను, భూములను, బంధువులను, మిత్రులను వదలి ఏకాకినై బయలుబట్టలేక ఎండ, వాన, గాలియనక సజ్జనివా సయోగ్యముగాని జనపదంబులనే మూరమ్మగసంకులంబగు ఘోరారణ్యములుగా భావింపుచు జీర్ణదేహాలయములందును, శృశానములందును విక్రాంతిగొనుచు కొన్ని నాళ్లును, కొండలందును, అడవులందును తాత్కాలికమునకు లభించు కాయగనరులే అమృతప్రాణముగా భక్షించుచు కొన్ని నాళ్లును, పట్టణములందును పల్లెలందును కరతలభిక్ష చేసింపుచు కొన్ని నాళ్లును సంచార మొనర్చి, యేకే సమయములందు గురువుల ఆజ్ఞానుసారము ఏలాటి ప్రతిఫలమును కోరక దేహత్వ్యాగము జేయుటకుసహా సిద్ధపడి గురువునునన్నున కెక్కునాఁల (బ్రహ్మరించి వారికటాక్షముచే నవరోక్షజ్ఞానసంపన్నులనై వారి యాజ్ఞానుసారమే లోకసేవాకార్యమునందు నియుక్తుడనై నేఁ బొందన జ్ఞానమును, నాచేపామును, ప్రాణమును లోకజ్ఞుమన కర్పించుటకు బద్ధుడనై నాకు సహాయముగాఁ గొందరిని నను సంపాదించుకొనఁ గోరి నాడవ 3 వేల ౫౦౦ కన్నివిధములుగాఁ గాన్పించుచు "లోకులనడవడిలో నివారముగాము; పరులకు మావాడ బయలుపడదు" అని కృష్ణుఁడు భాగవతములోఁ జెప్పిన ప్రకారము ఇతరులకు నే నిట్టివాడే నని నిర్ణయింపసాగెనుగాక వేదాంతికి రాజకీయవిషయాలలోఁ బనియేరని కొందరిచేతను, వ్యవహారములందుఁ బ్రకీరించి ధర్మము జెప్పుచున్నాఁడు గాని ధనమును గోరుట లేదని కొందరిచేతను, సంఘ ధర్మము లీయన కెందుకని కొందరిచేతను, పిచ్చివాడని కొందరిచేతను తల కొకవిధముగా ననిపించుకొనుచు, లోకనడవడిని గమనింపుచు, నాధర్మమునకు, ఆనందమునకు భగము లేకుండా కాలము గడపుచున్నాడను ఇట్టిస్థితిలో మీరు నన్ను శిష్యునిగా స్వీకరించి బుద్ధిప్రతీక పంపుటకు వ్రాసియున్నారు నేను ను తగువారిని కోరి కాలముకోరకు నిరీక్షింపుచున్నాడను. నేను జరగికి గురువుగా నుండుటకు యోగ్యత కలదో, లేదో? యని మీ ఆత్మసాక్షికి దృష్టి గల్గినంతవరకు నన్నొకపనిముట్టుగా నేర్చులుచుకొని నాద్వారా లోకమున కుపకరింపఁ దలచిన పరమగురువునే గురువుగా భావించుకొనఁ గోరెదను. వారికి మీరు శిష్యులు గాఁగోరినయెడల నుండు ఈశ్వరకార్యమునకు మీ జీవితము నిర్బంధమును సిద్ధపఁచెలయును. ధనము, గృహము, పుత్రులు, భార్య, మానము, ప్రాణము మొలగు వన్నిటిని వదులుకొనుటను సిద్ధముగా నుండవలయును. "పచ్చికాయఁ దెచ్చి పడనేయ ఫలమానే విశ్వదాభిరామ వివరనేయ" యనునట్లు ప్రథమములోఁ గాకపోయినను, క్రమముగా నైనను వదులుటకు యిష్టపడినయెడల నాకుఁగాని, నాపరమగురువునకుఁగాని శిష్యులుగా మీరు ఉండవలయుననుటకంటె నెక్కువ మీకు వ్రాయఁజాలను. మీ రందుకంగీకరించితిరేని తగువిధమున మీకు నేఁకనేని కృతకృత్యుడఁడ గాఁగలను.

6-7-26 } టి. వి. నారాయణరావు. కలికాశ్రమము

జయవళికరణి

ఇది మూలక సంబంధమైన తాయత్తు ధరించిన పర్వ కార్యసిద్ధియు వ్యవహార జయమును గలుగును పర్వ అరిష్టదోషములను నశింపజేయును. తాయత్తు 1 కి రు 2 0-0 నైవేలు తాయత్తు 1 కి రు 50-0 0 వి. పి. ఖర్చులు 0-5-0. హనుమాన్ మూర్తిక శాల తిరు త్రోగి, చిత్తూరుజిల్లా

విజయనగరనివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదబ్బా డాది భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన

శ్రీ యథార్థ రామాయణము

హరికథారూపక పద్యగద్యశ్రీత్రబంధము. ఇందు శ్రీ రామ జననము, శిశుత్వకాలము, పాదుకాపట్టాభిషేకము, ముగిసవల్లము, హనుమత్సందేశము, సామ్రాజ్యసిద్ధియను నాతా స్వములు. హరికథాకాలక్షేపములకుం బనికెచ్చును. దీనివల పాఠ్యేతిగాక రు 2-8-0. గ్రంథకర్త గారికి వలసినవారు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను.

విజయనగరము (స్వకీయవిలేఖరి)

మున్యనిసిపల్ లోయర్ సెకండరీస్కూలు

విజయనగరం, జూలై 18 :—మాపురమున మనపలు కోర్టుప్రక్కనున్న 'పాలు' దొర బంగళాలో మున్యనిసిపల్ వారు మిడిల్ స్కూలు నొకదానిని జూను 24 తేదీని స్థాపించిరి. ఇది కంటోన్మెంటు, లక్ష్మీపురం, కొత్తఅగ్రహారం, కేగ, సంతిపేట లోని జనులకు డిగ్రరయ్యున్నది. స్కూలు క్రమాభివృద్ధి పొందుచున్నది. అప్పుడే నుమారు 80 మంది బాలురు గలరు. దీని స్థాపనకు కారకులు మాపురపాలకాధ్యక్షు లగు శ్రీయుత గుండాల రామావతారం, బి.వి. గారు.

శ్రీ శ్రీ ఆదిరాజు జోగావధాన్లుగారు

వీరు రాచపుండుచే బాధపడి, 72 వ యేట, 5-7-26 సాయంకాలమున స్వగృహమును వదలువలసింది. హిందూదేశమునగల గొప్పపండితులలో నొకరు. హిందూ ధర్మము, తోత్యతిషు, మంత్రశాస్త్రములలో గొప్పవారు. ఈయనకీర్తి చాలామట్టును వ్యాపించినది. వీరు కొలదికాలముగా వనివాడయి అనగా శ్రీయుత వేపా రామేశంపంతులుగారి (హైస్కోప్ జడ్జి) ఇద్ద ముదరాచులో నొకనెలయుండి గొప్ప జ్యోతిష గంధమును చదివి యుండిరి. వీరిగురుము పండితలోకమున కొక్కఁ యును.

యువజన సంఘము

ఆంగ్లభారతీయకళా యుగమున జన సంఘము (League of youth) ఇటీవల పని ప్రారంభించినారు. వారి శ్రీ సీత బాసుకొరకు రెండునాటకములు నయదలచిరి. చింతా డీకాలమును గాముగోపాలహోయలో 16-7-26 న ప్రదర్శించిరి హోయలోయ క్రిక్కిరిసిపోయెను. పతకములు సాదించారు నటించిరి. శ్రీయుతులుజగన్నాథులు, చంద్రశేఖరం, సర్వేశ్వరాశ్రీ, బొప్పి నూర్మనాగాయణగార్లు గురుసగా చింతామణి, భవానీకందు, బిల్వమంగలుడు, దామోదరపాత్రుల కడుచక్కగా ప్రదర్శించిరి. ఈసంఘమువారు 'సారంగధర' మున్నగు ప్రదర్శింతురు.

డాక్టరు ఎ.ఎల్.నారాయణరావుగారిని కారవంచుట

18 7-26 మధ్యాహ్నము మహారాజ వారి కాలేజి బి.యే. సీనియర్ (గణిత, శాస్త్ర శాఖల వారు) శ్రీయుత డాక్టరు ఎ. ఎల్. నారాయణరావుగారికి బ్రాహ్మగృహ కర్తను బహుగానము వచ్చినందుకుగాను బహూకరించిరి. డాక్టరు గారి నేహితులు, పద్మము మున్నగువారు ఆహ్వానింపబడిరి. 8 40 గల అల్పాహారముల విందుయివ్వబడెను. శ్రీయుత భూకతిరాజు వెంకటపతిరాజు ఎల్. ఎల్. ఏ. గారు సభాధ్యక్షులు. శ్రీయుతులు కిశోబి రామానుజాచార్యులుగారు, విజాపురపు అంబికరావు పంతులుగారు, బి. శేషగిరి రావుగారు, దాసు గుప్తాగారు, రామస్వామి అయ్యంగారు, వెంకటరంగయ్యగారు మొలగుగారు సభకు దయచేసిరి. అధ్యక్షులు శ్రీయుత నారాయణరావుగారి బుద్ధి తీక్షణత, పట్టునల వారు గావించిన పరిశోధనలు గురించి ప్రస్తుతించి యునకుల నామార్గము ననుసరింపుడని కోరిరి. విద్యార్థుల తిరపున బి. కురంగేశ్వరరావుగారు ఆహ్వానికోసన్యాసము జనివిరి. వెంకటరు విద్యుచ్ఛక్తి మున్నగునాటిలో డాక్టరుగారు గానించిన పరిశోధనలు బ్రాహ్మగృహ కర్తను బహుగానము పొందుటకు తగిన అర్హత మున్నగునని నూచింపబడినది. డాక్టరుగారు దీనికి ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు తన్ను అంత పొగడుటకు తగినవాడను కాననియు పెద్దగా చేసిన పనిలో పదవవంతున చేయలేదనియు చెప్పి, విద్యార్థులను మాత్రము పరిశోధనవిషయమై శ్రద్ధ తీసికొన వలయునని కోరిరి. కొందరు డాక్టరుగారిపై తెలుసైన పద్యములు చదివిరి.

సభ జనుప్రదముగా ముగిసెను. అందరు గలసి గ్రూపు ఫోటోను కూడ దీయించుకొనిరి.

ఆంధ్రగ్రంథాలయము-కర్నూలు

శ్రీ కర్నూలు ఆంధ్రగ్రంథాలయ శృతీయవార్షికోత్సవము ఈనెల 31 వ తేదీ శనివారము కొల్లు మహారాయల్ హైస్కూలు భవనమున జరుపబడును. ఈ గ్రంథాలయ పోషకులును, జిల్లా న్యాయాధిపతులును నగు మల్లారాశ్రీ ఆర్. గోపాలరావుగారు, ఎం. ఏ. బి. యల్., సభాధ్యక్షులుగా నుండుటకు దయతో సంగీకరించిరి.

యం. వెంకటరామయ్య. శార్వ నిర్వాహకుడు.

అమృతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా-1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, చొంబాయి

(3)

మాకాతాదారులకు అనేక సదుపాయములుగలవు
వానిని సంబంధించి సీమవెండి, మేలైన పుష్కరాగములు, మొదటితరము పట్టెకెంపులు, కుచ్చుకెంపులు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడిన కాశీమాలలు, పెండెయినులు, బిడ్డాయినులు వంటివి, నాగనత్తులు, మల్లె మొగ్గలు, జడబిళ్లలు, లోలములు, తోడులు, చంపసరలు, కెంపుఆడిగలు, ఉంగరములు, అంటుపోగులు, బేసరులు, బులాములు, పట్టుగొలుసులు, చుట్టుగొలుసులు, మిరియాలగొలుసులు, కంచములు, గిన్నెలు, ఉద్దణ్ణిలు, పలువిధ వేడుక సామానులు యివి, యివి యివేల ముక్కుబుడక మొదలు చంద్రవారమువరకు అన్నిరకముల సామానులు మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. తేనివి అర్జిచ్చిన వెంటనే తయారుచేసి యిచ్చెదము ఒకసారి మా నమస్కరమును పరిశీలించుడు.
ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగల వర్తకులు నెం 25, చైనాబజారుకోడ్, మద్రాసు.

మైనూరు పాశ్యపు వెంకటాచలపండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో నొకటియగు, లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

Read Trade Mark

(5) మ. ఎస్. శ్రీనివాసన్, సాత్ స్త్రీలు తిరుక్కణ్ణన్ కోవిల్, పోస్టు కివలూరు. జిల్లా తంజావూరు, పీరు వ్రాసినది.
తనరినుండి జూన్ నెలలో రప్పించిన మాత్రలు చాల సుగంధములని తెలియబడియున్నవి. కావున దయ చేసి 8 సీసాలు కస్తూరిమాత్రలను 2 సీసాలు గోరోజనమాత్రలను బంప ప్రార్థన.
(6) మ. డి. వి. కస్తూరిరాజు, తైపిట్టు, ఇన్ కంపాక్సు ఆఫీస్, తిరుచినాపల్లి. పీరు వ్రాసినది.
తను లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను 5 సంవత్సరములనుండి వాడుచున్నాను. అవి దివ్యోష్ణధమని తెలియబడినది. వాటివలన అన్ని జ్వరములు సుఖము కలుగును. వెల సరసముగను, సుగంధమైతిగముగను, ఉండుటవలన మాప్రాంత్యమువారు అధికముగా దీనినే వాడుచున్నారు. ఇప్పుడు 12 సీసాలను బంపగోరుచున్నాను.
(7) మ. పి. సుబ్రహ్మణ్యం శేరాఫ్ బండ్ల పీరాస్వామి రావూరుపేట, పోస్టుపేటపాలెం, జిల్లాగుంటూరు పీరు వ్రాసినది. వెనుక తమరు పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల బాగా పనిచేసినవి. గావున అనేకులు వచ్చి కొనుచున్నారు. వెంటనే 75 సీసాలను బంపగోరుచున్నాను.
(8) మ. పి. రేగోడ రఘసూరు పోస్టు, కోలూరు. పీరు వ్రాసినది.
లోకప్రఖ్యాతమైన అనేకరోగములను సుఖపరచ గల తమ లోకామయహార కస్తూరి మాత్రల సీసా 12 ను వి. పి. చేయ పొందించుచున్నాను.
శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైనూరు.

హిందీ పుస్తకములు

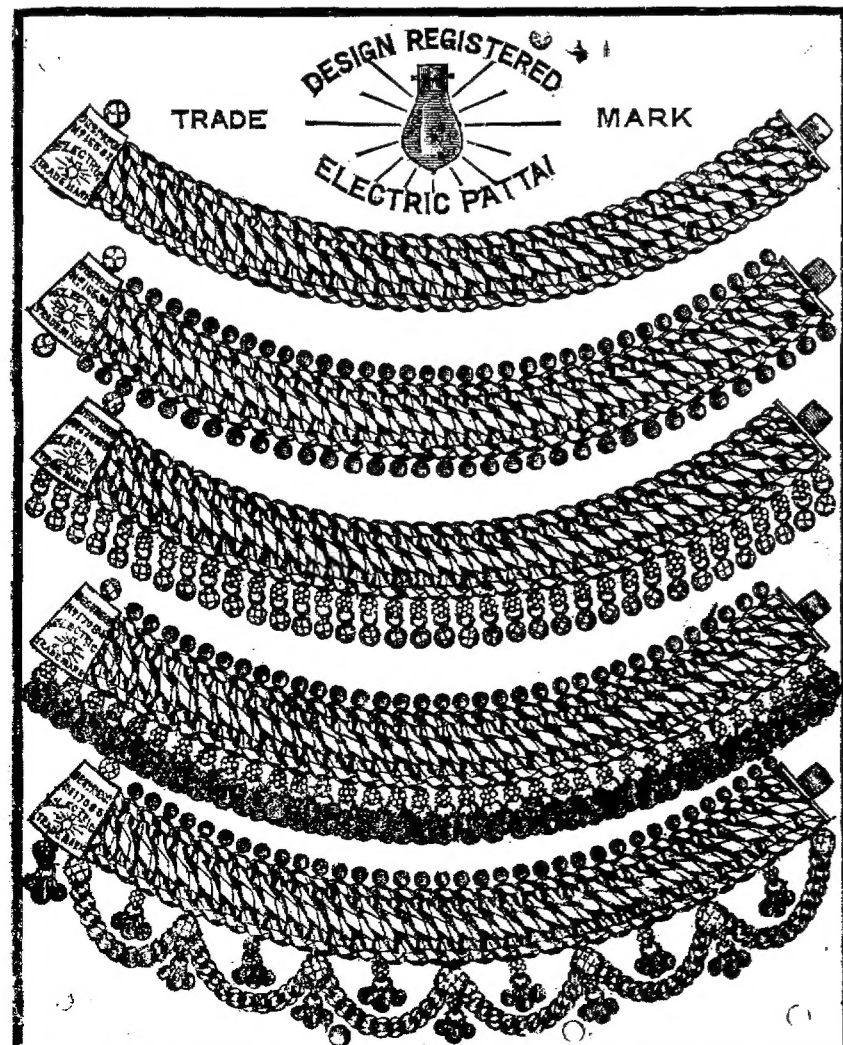
హిందీ (జాతీయ) భాషను తెలుగుసహాయమువల్ల చేరుకొనుటకు వీలయిన సులభ శైలిని వ్రాయబడినవి:—
1. హిందీ స్వభాషిని 0-12-0. 2. హిందీ నిఘంటువు 5-0-0. 3. తెలుగు హిందీనిఘంటువు, 1-0-0.
హిందీ తెలుగువ్యాకరణము (శ్రీకులు పం. శివన్నకాశ్రియారు)
క్రొత్తగ వెలువడినది. స్వయంసహాయమున కొలదితో సాలలో శుద్ధముగు హిందీభాషను అభ్యసించుటకు వీలగుటకు ఈపుస్తకము వ్రాయబడినది. ఇది సర్వ హిందీ వ్యాకరణముల యొక్క సారము. వెల 0-14-0. హిందీప్రచారక:— మాచి పత్రిక సంలి చలి 1-8-0. పుస్తకముల క్యాలలాగు ఉచితము.
హిందీప్రచారకార్యాలయం, 2805 ట్రిప్లికేట్. మద్రాసు.

ప్రాముఖ్య ప్రకటన

“హ్యూస్టన్ గారి పండ్లెండు బొషధములు” అను గ్రంథము శ్రీరామకృష్ణ మిషన్ సేవాశ్రమమువారివల్ల మహా శ్రేష్ఠ మూలాధారములబట్టి సేకరింపబడి రెండవ ముద్రణము లో 1120 పుటలన్న పైగా గల రెండుభాగములుగా ముద్రింపబడినది. ఇందు, హోమోపెతిక్ శాస్త్రము, ఓషధ శాస్త్రము తత్వములు చెప్పబడియున్నవి. గ్రంథ విక్రయములలోని లాభము అలహాబాద్ ముదిగంజ్ రామకృష్ణ సేవాశ్రమనిధికి చేర్చబడును. వెల రూ 5/- వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము ఈక్రింద కనినవారివద్ద దొరుకును.
ది. రామకృష్ణమిషన్ సేవాశ్రమధర్మ బొషధశాల ముదిగంజ్ అలహాబాద్.

వసుమతి

గ్రంథకర్త శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారి వసుమతి సాంఘిక, సాంసారి కాన్యములను వివరించు నక్కరి సాంఘికనవల. ఆంధ్రయువకుల క్షమాసంపత్తిని పత్తి సురాగమును వెల్లడించుటలో దీనికి తుల్యమున నవల యాదృష్ట భాషయందులేదు. విద్యాధికులచే ప్రశంసించబడి, టెక్స్టుబుక్స్ కమిటీవారిచే ప్రాథమిక చేయబడి, యున్న తపోతలలలో మన నీయగ్రంథముగా నిర్ణయంపబడుచున్నది. పాపాని హ్యూమన్ లనునైతియు కరగించు వసుమతి కష్టగాధ నాంధ్ర శ్రీమద్రామ లెల్లగు తప్పకచదివి సానుభూతిని జూపుదురుగాక, దీనివల్ల 169 పుటలు వెల రు. 1-0-0
విలీనము, మేనెజు, సరస్వతి ప్రెస్, గుంటూరు.

నూతనముగా ప్రదర్శింపబడిన “ఎలక్ట్రిక్” పట్టెగొలుసులు మొదటితరము వెండికి గ్యారంటీ చేయబడినది. ప్రేమ మార్కు రిజిస్టరు అయినది. ఆరరులపైని గొలుసులు వి. పి. ద్వారా పంపించ గలము. కాళ్ళకొలము ఎంతతూనిక వెండితో గొలుసు చేయవలసి నదియు వ్రాయించ కోరెదము. వెండికి నా నాటి ధరల చార్జీ చేయుదుము.
జత 1-కి మజూరి:—
పెద్దపైజా. చిన్నపైజా
నెం. 1 రూ 6 రూ 4
నెం. 2 ” 7 ” 5
నెం. 3 ” 8 ” 6
నెం. 4 ” 8 ” 6
నెం. 5 ” 9 ” 7
పోల్ పజెంటు:—
నారాయణదాస్ పీట్రి, 191. చైనాబజారు, కోడ్. మదరాసు.